

CURTEA DE APEL BACĂU

**BULETINUL
JURISPRUDENȚEI
CURȚII DE APEL BACĂU
PE
TRIMESTRUL IV 2013**

CUPRINS

SECȚIA I CIVILĂ

1. Recurs - încheiere contract asistent personal minor cu dizabilități	3
2. Drept procesual civil. Cerere de ajutor public judiciar. Aprecieri asupra justificării acordării acestuia.	6
3. Recurs – asigurări sociale	7
4. Ajutor public judiciar	12
5. Recurs - legea 10/2001 - calitatea procesual activă a persoanei îndreptățite la reparații ce a înaintat notificarea prin mandat și fără intermediul executorului	14
6. Completare hotărâre. Inadmisibilitate	18

SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

1. Insolvență. Angajare răspundere. Continuarea activității în interes personal. Asociat majoritar. Administrator. Limitele investiției instanței.	20
2. Contestația în anulare. Condiții de promovare. Obiectul căii extraordinare de atac	23
3. Locuri de muncă în condiții deosebite. Avizul obligatoriu al inspectoratului teritorial de muncă. Anularea acestui aviz în temeiul art. 14 alin. 2 din H.G. nr. 246/2007	25
4. Asigurarea despăgubirilor de viață, sănătate și bunuri ale polițiștilor. Calitatea procesuală pasivă. Lipsa legăturii cauzale a bolii cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu	28
5. Control al Curții de Conturi. Scheme de plăți naționale directe complementare în sectorul zootehnic. Condiția lipsei datoriilor restante la bugetul de stat și la bugetul local. Limitele verificărilor administrative pe care trebuie să le efectueze Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură.	32
6. Insolvență. Deschiderea procedurii. Condiții. Excepția de neexecutare a contractului.....	37
7. Atribuirea denumirilor de străzi. Calitate procesuală pasivă. Limitele controlului jurisdicțional exercitat de instanța de contencios administrativ.	40
8. Răspundere delictuală. Asigurare. Subrogarea asigurătorului. Prescripție. Efecte.	45
9. Excepție de nelegalitate act administrativ. Competența de soluționare a excepției după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă... ..	49

SECȚIA I CIVILĂ

1. Recurs - încheiere contract asistent personal minor cu dizabilități

Dreptul muncii

Art. 42 Legea 448/2006; art. I pct. 3 din OUG nr. 84/2010; 25 din H.G. 268/2007

Încadrarea asistentului personal al persoanei cu dizabilități, este condiționată de urmarea procedurii prevăzute de art. 25 din H.G. 268/2007; ori absența cererii de exprimare a opțiunii, cât și a acceptului scris din partea DGASPC, nu poate fi complinit prin nici o apreciere a instanței pe baza situației de fapt invocate și, cu atât mai puțin, de către angajator. Plata indemnizației de asistent personal nu poate fi acordată pentru perioada în care s-a încasat și indemnizația de handicap.

*Curtea de Apel Bacău - Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 1471 din 16 octombrie 2013*

Prin sentința civilă nr. 645/D/05.11.2009, pronunțată de Tribunalul Bacău în dosar nr. 7506/110/2008, s-a admis excepția lipsei de obiect în ceea ce privește capătul de cerere privind încheierea contractului de muncă și, în consecință, s-a respins cererea privind încheierea contractului, ca rămasă fără obiect. Totodată s-a admis cererea promovată de reclamanta P.G., în contradictoriu cu pârâții Primarul Com. M. și Consiliul Local M., privind plata despăgubirilor echivalente cu două salarii de bază pentru asistent personal și, în consecință, au fost obligați pârâții să plătească reclamantei suma de 1450 lei reprezentând despăgubiri echivalente cu două salarii de bază corespunzătoare lunilor septembrie și octombrie 2012.

Pentru a pronunța această sentință, instanța de fond a reținut că prin cererea dedusă judecătii la 30.08.2012, reclamanta a chemat în judecată pârâții Primarul comunei M. și Consiliul Local M., solicitând angajarea ca asistent personal pentru minorul P.M., începând din 06.08.2012, plata drepturilor salariale începând cu aceasta dată și daune cominatorii de 50 lei/zi până la angajarea efectivă.

În motivarea acțiunii, reclamanta a arătat că minorul este încadrat în gradul I de handicap și, în considerarea acestui fapt, a solicitat încadrarea ca asistent personal, având în vedere că art. 42 Legea 448/2006 îi dă posibilitatea de a opta pentru angajarea ca asistent personal. În mod nelegal i s-a refuzat acest drept, astfel încât se impune obligarea autorităților la încheierea cărții de muncă.

În susținerea acțiunii, s-au depus înscrisuri.

Pârâțul a formulat întâmpinare prin care a arătat că, începând cu 01.11.2011, din cauza lipsei de fonduri, s-a decis concedierea colectivă a tuturor asistenților personali și, urmare a modificărilor legislației, asistenții au fost chemați pentru 07.09.2012, când li s-au comunicat noile condiții. Reclamanta a depus cererea de reangajare la 04.10.2012 și a fost angajată, conform legii, cu începere de la 01.11.2012. S-a arătat ca documentația și cererea privind angajarea trebuia depusă și la DGASPC care trebuia să-și dea acordul în acest sens. După depunerea cererii și a documentației, reclamantei i s-a încheiat contractul de muncă, începând cu 01.11.2012.

Pârâta a depus înscrisuri.

Față de apărările pârâtei având în vedere încheierea CIM din 01.11.2012, reclamanta a insistat ca i se cuvin drepturile salariale de la data depunerii cererii.

Analizând susținerile părților în raport de înscrisurile depuse, tribunalul a reținut că reclamantei i s-a încheiat C.I.M. înregistrat sub nr. 130 din 01.11.2012 pentru o perioadă de 6 luni, începând cu 01.11.2012.

Potrivit cererii de la fila 7 dosar, cerere înregistrată la Primăria comunei Mărgineni sub nr. 67 la 06.08.2012, reclamanta a solicitat angajarea ca asistent personal, având în vedere situația medicală a minorului pe care-l are în întreținere, rezultând din Hot. nr. 87/24.05.2012 că minorul a fost încadrat în gradul I de handicap.

Reclamanta a mai depus o cerere în același sens la 4.10.2012, despre această cerere vorbind pârâtul în întâmpinare și în urma căreia i s-a încheiat C.I.M.

Apărarea pârâtului care trimite la art. 42 alin. 7 Legea 448/2006, dispoziții la care se face trimitere în refuzul scris comunicat reclamantei, nu a fost primită deoarece acest alineat era abrogat prin Legea 136/2012.

Aliniatul 7 al art. 42 Legea 448/2006 arată că, în situația în care angajatorul nu poate asigura angajarea asistentului, se acordă indemnizația prev. de alin. 4, indiferent de opțiunea exprimată conform alin. 1 și 4, respectiv că părinții pot opta între indemnizația de handicap și angajarea ca asistent.

Aliniatul 7 a fost introdus prin art. I pct. 3 din OUG nr. 84 /2010, iar acest din urmă articol al ordonanței a fost abrogat prin Legea 136/2012, care a intrat în vigoare în iulie.

În aceste condiții, la momentul formulării primei cereri – 6.08.2012 (f.7) nu mai există alineatul 7 al art. 42 Legea 448/2006 și refuzul de la fila 8, întemeiat pe aceste dispoziții legale este unul neîntemeiat.

Este adevărat că cererea trebuia depusă la DGASPC care-și dădea acordul, însă cererea depusă la 06.08.2012 putea fi trimisă către DGASPC, așa cum s-a întâmplat și cu cererea ulterioară din 04.10.2012, or astfel cum rezultă din răspunsul comunicat reclamantei poziția pârâților a fost sensul unui refuz categoric pentru imposibilitatea susținerii financiare și prin raportare la art. 42 alin. 7 Legea 448/2006.

Având în vedere că, ulterior introducerii acțiunii, reclamantei i s-a încheiat contractul de muncă, tribunalul a reținut că primul capăt de cerere prin care s-a solicitat încheierea C.I.M. a rămas fără obiect, ca de altfel și capătul accesoriu acestei cereri ce viza daunele cominatorii.

Privitor la plata drepturilor bănești decurgând din faptul respectivul contract trebuia încheiat cu 06.08.2012, tribunalul, în considerarea celor mai sus arătate și având în vedere că se încheie C.I.M. și deci se plătesc drepturile salariale începând cu luna următoare depunerii cererii, a reținut că reclamanta ar fi fost îndreptățită la încheierea C.I.M. începând cu 01.09.2012 și în consecință a obligat pârâții la despăgubiri echivalente cu drepturile salariale pe luna septembrie și octombrie 2012, motiv pentru care a dispus în consecință.

Împotriva acestei soluții au formulat recurs, în termen, motivat și legal scutit de plata taxelor judiciare de timbru, pârâtele, cauza înregistrându-se pe rolul Curții de Apel Bacău sub nr. 5284/110/2012.

Criticile formulate, întemeiate pe dispozițiile art. 304 pct. 9 C.pr.civ. au vizat, în esență, următoarele:

- pronunțarea hotărârii cu ignorarea dispozițiilor art. 42 din Legea 448/2006 și ale art. 25 din H.G. 268/2007 (modif. prin H.G. 89/2010), norme ce stabileau fără echivoc procedura de parcurs pentru angajarea ca asistent personal; ori, niciunde nu se stabilește obligația angajatorului de a solicita DGASPC acordul pe opțiunea părinților de a fi asistenți personali, ci doar obligația acestora de a adresa opțiunea DGASPC, iar după obținerea acordului acestei instituții, înaintarea dosarului - cu toate înscrisurile prevăzute de lege - către angajator pentru încheierea contractului individual de muncă.

Cel mult, în situația în care s-ar fi probat depunerea opțiunii la DGASPC ar fi trebuit să aștepte cele 5 zile prevăzute de art. 42 alin.6 pentru obținerea acordului, cum de altfel s-a întâmplat cu cererea depusă la 4.10.2012.

- ignorarea faptului că în perioada pentru care s-au acordat despăgubiri salariale,

reclamanta a încasat indemnizație lunară mai mare decât cea convenită ca asistent; deci încasarea primeia este condiționată de restituirea celei de-a doua.

- reținerea greșită a calității procesual pasive a Consiliului local în condițiile în care acțiunea nu a vizat o hotărârea acestei entități, iar pe linia angajării și plății asistenților personali nu are competențe.

În susținerea celui de-al doilea motiv de recurs s-a depus, în copie certificată, stat de plată indemnizații persoane cu handicap pe lunile septembrie și octombrie 2012.

Legal citată, intimata reclamantă s-a prezentat personal, formulând concluzii de respingere a recursului ca nefondat. Totodată a confirmat încasarea indemnizației de handicap pentru lunile septembrie și octombrie 2012.

Nu a solicitat administrarea de probe noi în recurs.

Examinând recursul în raport de actele și lucrările dosarului, de motivele invocate, precum și față de dispozițiile art. 304, 304/1, 312 C.pr.civ., Curtea a constatat caracterul său întemeiat justificat de următoarele:

La data când reclamanta a depus cererea 6**/6.08.2012 erau în vigoare dispozițiile art. 25 din H.G. 268/2007 (modif. prin H.G. 89/2010), text potrivit căruia „(1) Pentru a fi încadrată ca asistent personal, persoana respectivă se va prezenta la primăria localității de domiciliu sau de reședință a persoanei cu handicap grav și va depune un dosar conținând următoarele documente:

- a) cerere de angajare;
- b) copie de pe actele de identitate și de stare civilă;
- c) copie de pe actele de studii;
- d) cazier judiciar;
- e) adeverință medicală eliberată de medicul de familie sau de altă unitate sanitară autorizată care să ateste starea de sănătate corespunzătoare;
- f) acordul persoanei cu handicap sau, după caz, al reprezentantului legal al acesteia ori al familiei, exprimat în scris, pentru angajare;
- g) declarație pe propria răspundere că va respecta obligațiile prevăzute la art. 38 din lege;

h) acordul direcției generale de asistență socială și protecția copilului, exprimat în scris, referitor la opțiunea părinților sau reprezentanților legali ai copilului cu handicap grav, adulților cu handicap grav ori reprezentanților legali ai acestora, cu excepția celor cu handicap vizual grav”.

Această cerere nu a fost însoțită de acordul DGASPC (prevăzut și de art. 42 alin. 5 și 6 din Legea 448/2006 R. cu modif. din iulie 2012. „(5) Opțiunea se exprimă prin cerere adresată în scris direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, și devine valabilă numai pe baza acordului exprimat în scris al acestora. (6) Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, vor comunica angajatorului, în termen de 5 zile, acordul pentru opțiunea exprimată în condițiile prevăzute la alin. (5)”) - aspect necontestat de altfel de reclamantă pe întregul parcurs al procesului -, acord care nici nu putea fi exprimat în absența unei cereri de opțiune adresată de reclamantă acestei instituții potrivit art. 42 alin.4 și 5 din Legea 448/2006 R.cu modif („(4) Părinții sau reprezentanții legali ai copilului cu handicap grav, adulții cu handicap grav ori reprezentanții legali ai acestora, cu excepția celor cu handicap vizual grav, pot opta între asistent personal și primirea unei indemnizații lunare. (5) Opțiunea se exprimă prin cerere adresată în scris direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, și devine valabilă numai pe baza acordului exprimat în scris al acestora”).

Este adevărat că refuzul adresat reclamantei la 7.08.2012 de către Compartimentul de Asistență Socială din cadrul Primăriei Mărgineni nu l-a constituit neîndeplinirea condițiilor amintite, însă apărarea făcută în instanță a punctat neîndeplinirea acestora; prin urmare,

indiferent de motivul refuzului inițial, trebuia verificat dacă măsura era sau nu legală în contextul normativ în vigoare.

Ori sub acest aspect, tribunalul a apreciat că măsura era nelegală întrucât cererea din 6.08.2012 putea fi înaintată de Primăria M către DGASPC, așa cum procedase cu cererea din 4.10.2012.

Această apreciere este însă atât eronată, cât și fără acoperire legală;

Astfel, este eronată, întrucât cererea 8**/4.10.2012 nu a fost înaintată administrativ către DGASPC Bacău, ci reclamanta a înregistrat anterior acestei cereri la DGASPC Bacău cererea de opțiune 5*/3.10.2012, în baza căreia s-a înaintat aprobarea 5**/9.10.2012.

Și este fără acoperire legală, întrucât nu există o asemenea obligație din partea angajatorului în cuprinsul Legii 448/2006 sau al H.G. 268/2007 - singurele obligații în această procedură sunt cele prevăzute de alin.2 al art. 25 din H.G. 268/2007, respectiv „Angajarea asistentului personal se face în maximum 30 de zile de la depunerea dosarului cu documentele prevăzute. În această perioadă, primăria localității de domiciliu sau de reședință a persoanei cu handicap grav face demersurile necesare în vederea efectuării anchetei sociale la domiciliul sau reședința persoanei care dorește să se angajeze ca asistent personal”.

S-a mai menționat și că plata drepturilor salariale pentru perioada anterioară încheierii C.I.M. (sept. și oct. 2012), chiar dacă stabilite cu titlu de despăgubire, nu este justificată decât în condițiile în care s-ar fi admis încheierea C.I.M. cu 6.08.2012, cum se solicitase; ori, atât timp cât acest capăt de cerere s-a respins ca lipsit de obiect (pentru încheierea C.I.M. 130/1.11.2012) și nu s-a recurat sentința de către reclamantă, acordarea salarizării nu are temei.

Cumulativ nu s-a omis nici faptul că s-a achitat indemnizație lunară pentru aceeași perioadă (aspect dovedit în recurs), fapt ce, în condițiile art. 42 alin.4 Legea 448/2006R („Părinții sau reprezentanții legali ai copilului cu handicap grav, adulții cu handicap grav ori reprezentanții legali ai acestora, cu excepția celor cu handicap vizual grav, pot opta între asistent personal și primirea unei indemnizații lunare”), exclude salarizarea ca asistent personal.

În raport de toate acestea, constatând și că nu sunt alte motive de ordine publică care să fie analizate din oficiu, recursul a fost admis, în limitele amintite, iar sentința modificată în parte.

2. Drept procesual civil. Cerere de ajutor public judiciar. Aprecieri asupra justificării acordării acestuia.

Drept procesual civil. Cerere de ajutor public judiciar.

Art. 4, art. 8 din OUG 51/2008.

Instituția ajutorului public judiciar trebuie să permită doar apelul legitim, justificat la autoritatea jurisdicțională, cu atât mai mult cu cât el este finanțat din fonduri publice.

*Curtea de Apel Bacău - Secția I Civilă
Încheierea din camera de consiliu din 7 octombrie 2013*

Recurenteii L.L. i s-a pus în vedere de către instanța Curții de Apel să timbreze cererea de recurs cu o taxă de timbru de 5830,1 lei și timbru judiciar de 5 lei.

Aceasta a înțeles să promoveze cerere de ajutor public judiciar, solicitând scutirea de plata taxei de timbru, iar în subsidiar reducerea sau eşalonarea acesteia. A arătat contestatoarea faptul că a mai beneficiat de ajutor public judiciar atât la judecarea pricinii

în apel, cât și la instanța de fond, că se descurcă foarte greu, întregul său venit fiind pensia de invaliditate.

În susținerea cererii de ajutor public judiciar s-au depus înscrisuri: 2 cupoane de pensie aferente lunilor iulie și august, adeverință de venit pe anul 2013 și copie contract de asistență juridică.

Examinând cererea de ajutor public judiciar, Curtea reține următoarele:

Recurenta a solicitat ajutorul public judiciar întrucât obține venituri numai din pensia de invaliditate și i se îngrădește liberul acces la justiție.

Orice persoană fizică are posibilitatea de a beneficia de ajutor public judiciar conform art. 4 din O.U.G. 51/2008, în situația în care nu poate face față cheltuielilor unui proces sau celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice în vederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale.

Recurenta obține o pensie de 525 lei și afirmă calitatea de coproprietar a unor proprietăți în valoare de 301.344 lei, care formează tocmai obiectul partajului, față de care cuantumul taxei judiciare de timbru se dovedește vădit rezonabil.

De asemenea, pentru aprecierea caracterului rezonabil al sarcinii fiscale impuse recurente, instanța ține cont de următoarele aspecte:

- în fața primei instanțe, la 10.11.2010 – vezi fila 88 – acesteia i s-a redus taxa la 4421 lei, iar onorariul avocatului ales de parte a fost de 5.000 lei – vezi fila 418 dosar fond.

- în fața instanței de apel această parte a fost scutită de plata taxei de timbru în cuantum de 4421 lei, deși a beneficiat de serviciile unui apărător ales, iar cuantumul plătit acestuia a fost de 2000 lei – vezi fila 41 dosar apel.

- în recurs, onorariul avocatului este de 500 lei – vezi fila 31.

Ori, instituția ajutorului public judiciar trebuie să permită doar apelul legitim, justificat la autoritatea jurisdicțională, cu atât mai mult cu cât el este finanțat din fonduri publice.

Față de aspectele mai sus arătate, Curtea concluzionează că până la acest moment partea a beneficiat de o scutire de la plata taxei de timbru în cuantum de 8842 lei, iar onorariul plătit de aceeași parte avocatului ales a fost de 7500 lei (fond + apel + recurs).

Se apreciază astfel, față de dispozițiile art. 4 din O.U.G. 51/2008 că costurile estimate ale procesului în niciun caz nu sunt de natură să limiteze acesteia accesul efectiv la justiție, urmând a fi respinsă cererea de ajutor public judiciar.

3. Recurs - asigurări sociale

Drept asigurări sociale

Art. art. 5 alin. (1) pct. I, II și IV lit. b) - f), 92 din Legea nr. 19/2000 cu modif.

Art. 92 alin.1 lit. g și art. 94 din Legea nr.19/2000 nu face nici o referire la vreun plafon maxim al nivelului veniturilor din activități economice, întreprinderi familiale sau activități profesionale care ar putea fi cumulate cu pensia de invaliditate. Prin urmare, încasarea atât a pensiei de invaliditate, cât și obținerea de venituri din astfel de activități - indiferent de cuantum - atrage, în condițiile art. 179 Legea 263/2010, obligația Casei de Pensii de a recupera asigurările achitate necuvenit.

*Curtea de Apel Bacău - Secția I civilă
Decizia civilă nr. 1551 din 6 noiembrie 2013*

Prin sentința civilă nr. 276/C din 7.03.2013, pronunțată de Tribunalul Neamț în dosarul nr. 5017/103/2012, s-a admis contestația formulată de contestatoarea P.F., în contradictoriu cu intimata C.J.P. N., și, în consecință, s-a anulat decizia nr. 2** din

28.09.2012 emisă de intimată privind recuperarea debitului în sumă de 5124 lei de la contestator.

În motivarea acestei soluții prima instanță a reținut că prin cererea dedusă judecății la 18.10.2012, contestatoarea P.F. a chemat în judecată intimata C.T.P. N., pentru ca în contradictoriu cu aceasta și pe baza probelor administrate în cauză să se dispună anularea Deciziei nr. 2** din 28.09.2012 prin care s-a dispus recuperarea sumei de 5.124 lei cu titlu de prestații de asigurări sociale încasate necuvenit în perioada 01.01.2010-01.01.2011. A susținut contestatoarea că, în cursul anului 2008 s-a pensionat pe caz de boală, cu încadrare în gradul II de invaliditate, fiindu-i stabilită o pensie în quantum de 427 lei, total insuficient în raport cu necesitățile și cheltuielile familiale, astfel că în anul 2010 a înființat o întreprindere individuală, profilul fiind comerț cu amănuntul produse nealimentare. A mai arătat în continuare contestatoarea că nu a avut cunoștință de faptul că nu putea cumula pensia de invaliditate cu veniturile din activități comerciale, dar oricum volumul de activitate al acestei societăți a fost unul redus, profitul fiind unul minim, și în condițiile în care această situație nu i-a fost adusă la cunoștință de intimată în anul 2010, o dată cu depunerea declarației de venit, ci abia în anul 2012, cumulând un debit foarte mare în raport cu posibilitățile sale reale de plată, apreciază că nu se justifică obligarea sa la restituire, nedatorând sumele imputate prin decizia contestată.

În dovedire contestatoarea a înțeles să se folosească de proba cu înscrisuri, anexând în copie contractul individual de muncă al numitei G.M., cererea de angajare a aceleiași persoane, fișa de aptitudine nr.4424, bilet de externare-scrisoare medicală, bilet de ieșire din spital, scrisoare medicală, certificat de înregistrare a întreprinderii individuale, declarația privind venitul estimat în anul 2010, decizia de debit contestată.

Intimata a depus întâmpinare susținută printr-un set de înscrisuri prin care a solicitat respingerea contestației. A arătat că prin decizia nr. 2**/28.09.2012, contestatoarea a fost înscrisă la pensie de invaliditate, gradul II. Din analiza bazelor de date a instituției intime și cea a Administrației Finanțelor Publice a Orașului Bicz, a rezultat că au fost înregistrate venituri impozabile provenite din activități comerciale de către contestatoare, fapt care a condus la încălcarea dispozițiilor legale privind pensia de invaliditate. Astfel a fost emis titlul executoriu contestat în prezenta cauză, prin care au fost imputate sumele încasate cu titlu de pensie de invaliditate gradul II, în timpul cât au fost înregistrate și venituri din activități comerciale independente.

Au fost depuse în copie o serie de acte: referatul nr. 75534/24.09.2012 emisă de CJP Neamț, decizia de recuperare debit nr. 235196/28.09.2012, buletinul de calcul privitor la sumele încasate cu titlu de prestații de asigurări sociale, decizia nr. 235196/10.10.2008 privind acordarea pensiei de invaliditate, precum și adeverința de venituri pentru anul 2010.

Instanța, analizând actele depuse la dosar precum și textele legale incidente în speță, a apreciat contestația ca fiind întemeiată, justificat de considerentele următoare:

Prin decizia nr. 2**/10.010.2008, contestatoarea a fost înscrisă la pensie de invaliditate, gradul II, fiindu-i stabilită în acest sens o pensie în quantum lunar de 339 lei. Ulterior înscrierii la pensie contestatoarea și-a înființat Întreprinderea individuală P.F., având ca obiect comerț cu amănuntul produse nealimentare, activitate din care aceasta a realizat un venit de 10 lei, conform celor menționate în adeverința de venit din anul 2010. Se reține în continuare de instanță că în perioada în care respectiva întreprindere a funcționat, contestatoarea a cumulat veniturile din activități comerciale, în quantumul anterior precizat, cu pensie de invaliditate, astfel încât pentru anul 2010 intimata a procedat la stabilirea unui debit în sarcina acesteia în suma de 5124 lei, reprezentând c/valoarea drepturilor de asigurări sociale încasate în intervalul 01.01.2010-01.01.2011, cu încălcarea prevederilor art. 92 din Legea nr. 19/2000 cu modificările și completările ulterioare.

În acest sens s-a reținut că, potrivit art. 92 alin. 1 lit. g din Legea 19/2000 aplicabilă la data obținerii veniturilor, plata pensiei se suspendă începând cu luna următoare celei în care, beneficiarul unei pensii de invaliditate de gradul I sau II se regăsește în una dintre situațiile

prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. I, II și IV lit. b) - f), respectiv persoane autorizate să desfășoare activități independente sau alte persoane care realizează venituri din activități profesionale.

S-a subliniat că prevederile legale anterior citate din Legea nr.19/2000 nu conțineau nici o dispoziție prin care să se impună o eventuală limită a veniturilor din activități economice, întreprinderi familiale sau activități profesionale venituri ce ar fi putut fi cumulate cu pensia de invaliditate, ceea ce presupune că inclusiv pentru un venit de 10 lei obținut din astfel de activități, pensionarul de invaliditate să fie privat pe anul respectiv de drepturile sale de asigurări sociale, care oricum în cvasi totalitate se situează sub nivelul pensiei medii de țară și cu puțin peste pensia minimă .

Această situație se regăsește și în cazul contestatoarei din prezenta acțiune, căreia i s-a imputat prin decizia contestată, pensia de invaliditate încasată în cursul anului 2010, ce era în cuantum lunar de 427 lei lunar, rezultând un debit total de 5124 lei, pentru un venit total anual realizat în perioada de referință în cadrul întreprinderii individuale, în cuantum brut de 10 lei, astfel cum rezultă din adeverința anexată în copie la fila 35 dosar, aceasta din urmă fiind practic suma din care se presupune că pensionara de invaliditate ar fi trebuit să-și asigure întreținerea în anul 2010.

Ori, scopul acestei reglementări și interdicții al cumulului de venituri impuse prin prevederile Legii nr.19/2000 nu putea fi acela de a pune pensionarii de invaliditate în situația de a-și asigura întreținerea din câștiguri ce se situează sub nivelul pensiei minime pe țară, astfel încât acestea trebuie interpretate în sensul existenței unui plafon maxim al veniturilor din activități economice, întreprinderi familiale sau activități profesionale ce ar putea fi totuși cumulate cu pensia de invaliditate, tocmai pentru evitarea unor situații cel puțin absurde în care pentru venituri modice cel în cauză să fie privat de drepturile sale legale de pensie.

S-a menționat că la momentul constatării și stabilirii debitului în sarcina contestatoarei prin Decizia nr. 235196/28.09.2012, dispozițiile Legii nr.19/2000 fuseseră abrogate, urmare apariției Legii nr.263/2012, emiterea deciziei contestate realizându-se sub imperiul celui din urmă act normativ, dar cu trimitere la prevederile legale în vigoare pe perioada vizată de decizie, respectiv în anul 2010.

În atare condiții, instanța a reținut că, la momentul actual, nu mai este posibilă o eventuală invocare a unei excepții de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 92 alin. 1 lit. g raportat la art. 5 alin. (1) pct. I, II și IV lit. b) - f) din Legea nr.19/2000, act normativ abrogat prin Legea nr.263/2010, având în vedere că potrivit art. 29 din Legea nr.47/1992 republicată: „Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia.”

Această situație specială ce se reține relativ la normele de drept substanțial ce au stat la baza emiterii deciziei de recuperare debit contestate, nu poate însă împiedica instanța să le analizeze și să interpreteze în sensul mai sus arătat, interpretare confirmată, de altfel prin decizii anterioare ale Curții Constituționale, chiar dacă pronunțate cu prilejul examinării altor reglementări legale, dar tot din categoria drepturilor de asigurări sociale, drepturi ce trebuie protejate pentru asigurarea unui nivel de trai decent al pensionarilor. Menționăm în acest sens Decizia nr. 258 din 16 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 338 din 21 mai 2010, prin care Curtea a constatat că *„principiul așezării juste a sarcinilor fiscale impune ca plata contribuțiilor să se facă în același mod de către toți contribuabilii, prin excluderea oricărui privilegiu sau oricărei discriminări, astfel încât la venituri egale contribuția să fie aceeași. Principiul menționat presupune însă ca așezarea sarcinilor fiscale să țină cont de capacitatea contributivă a contribuabililor, respectiv în așezarea obligațiilor fiscale să se țină seama de necesitatea protejării păturilor sociale celor mai dezavantajate, luând în considerare elementele ce caracterizează situația individuală și sarcinile sociale ale contribuabililor în cauză.”* De asemenea, prin Decizia nr. 35 din 24 ianuarie 2012 publicată

în Monitorul Oficial nr. 153 din 7 martie 2012, Curtea a stabilit că: „ Numai legiuitorul este în drept să stabilească categoriile de venituri pentru care urmează a se plăti contribuții la bugetul asigurărilor de sănătate, iar pensia reprezintă un astfel de venit. Faptul că legiuitorul are posibilitatea de a excepta pensia de la plata unor astfel de contribuții sau de a stabili deducerea din cuantumul pensiei a unei sume lunare asupra căreia nu se calculează contribuția de asigurări de sănătate reprezintă chestiuni care țin în mod exclusiv de opțiunea sa, opțiune care nu poate fi cenzurată din perspectiva garanțiilor dreptului constituțional la pensie. Ceea ce Constituția impune este ca prin astfel de măsuri să nu se aducă atingere nivelului de trai decent al pensionarilor. În acest sens, legiuitorul a prevăzut atât calitatea de asigurat pensionarilor care au o pensie sub 740 lei, fără plata contribuției corespunzătoare, cât și scutirea parțială de la plata contribuției, în sensul că prin aplicarea cotei corespunzătoare pensia netă nu poate fi mai mică de 740 lei.”

Prin urmare, dispozițiile anterior citate din Legea nr.19/2000 nu se pot interpreta decât în sensul în care interdicția cumulului pensiei de invaliditate de gradul I sau II cu veniturile din activități economice, întreprinderi familiale sau activități profesionale, să aibă în vedere doar acele categorii de câștiguri ce se situează peste nivelul a 12 pensii minime lunare, întrucât se presupune că pensia minimă reprezintă un criteriu suficient de strict în raport de care se poate aprecia în mod obiectiv că este respectată cerința asigurării unui minim de resurse financiare care să permită pensionarilor să aibă un nivel de trai decent.

Instituirea acestui criteriu, al unui plafon maxim al nivelului veniturilor din activități economice, întreprinderi familiale sau activități profesionale care să poată fi cumulate cu pensia de invaliditate, este de deplin justificată, în măsura în care acest criteriu se aplică în mod consecvent, întrucât este firesc ca interdicția de cumulare a acestor drepturi de asigurări sociale cu diferite categorii de câștiguri bănești să aibă totuși în vedere și cuantumul veniturilor realizate în aceste condiții, nefiind justificată o aplicare nediferențiată, ce limitează respectiv îi privează pe pensionari de drepturile de pensie în condițiile în care realizează venituri anuale modice, sub nivelul pensiei minime pe țară. Această diferență este rezonabilă și justificată de situația obiectivă deosebită în care se află persoanele ce realizează venituri mai mari față de cele ale căror venituri sunt mai reduse, precum și principiul solidarității și subsidiarității în colectarea și utilizarea fondurilor, aplicabil în materia asigurărilor sociale.

De astfel o asemenea interpretare este confirmată chiar de prevederile actuale ale Legii nr. 263/2010, care reglementând situațiile în care se interzice cumulul pensiei de invaliditate cu diferite categorii de venituri și indemnizații a prevăzut expres la art. 114 alin. 1 litera e) că „În sistemul public de pensii, plata pensiei se suspendă începând cu luna următoare celei în care a intervenit una dintre următoarele cauze: pensionarul de invaliditate, încadrat în gradul I sau II, se regăsește în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I, II sau IV, cu excepția consilierilor locali sau județeni; ” la punctul IV al art.6 din lege fiind stipulat neechivoc că în această categorie intră „persoanele care realizează, în mod exclusiv, un venit brut pe an calendaristic echivalent cu cel puțin de 4 ori câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și care se află în una dintre situațiile următoare: a) administratori sau manageri care au încheiat contract de administrare ori de management; b) membri ai întreprinderii individuale și întreprinderii familiale; c) persoane fizice autorizate să desfășoare activități economice; d) persoane angajate în instituții internaționale, dacă nu sunt asigurații acestora; e) alte persoane care realizează venituri din activități profesionale . ”

Prin urmare, s-a constatat că prin reglementarea actuală s-a instituit un plafon valoric chiar mai generos decât cel avut în vedere de instanță la stabilirea veniturilor minime ce pot fi cumulate cu pensia de invaliditate gradul I și II, aceasta fiind însă opțiunea exclusivă a legiuitorului, de esența acestei cauze și a interpretării date de instanță fiind însă existența acestui plafon în limita căruia cele două categorii de drepturi bănești să poată fi totuși cumulate.

În concluzie reținând că în cauză, contestatoarea a realizat în cursul anului 2010

venituri totale de doar 10 lei din cadrul întreprinderii individuale pe care o deținea, s-a conchis că nu se justifică stabilirea caracterului necuvenit al pensiei de invalidate pe care aceasta o încasat-o lunar în cuantum de 427 lei și pe cale de consecință nici imputarea debitului de 5124 lei, conform Deciziei nr. 235196 din 28.09.2012, decizie ce urmează a fi anulată, în conformitate cu dispozițiile art. 153 alin. 1 litera i raportat la art.179 și art.181 din Legea nr.263/2010, cea dintâi urmând a fi exonerată de plata debitului impus nelegal în sarcina sa, în urma admiterii contestației formulate în contradictoriu cu intimata Casa Județeană de Pensii Neamț.

Împotriva sentinței, în termen, motivat și legal scutit de plata taxelor judiciare de timbru, a formulat recurs Casa Județeană de Pensii Neamț, cauza înregistrându-se pe rolul Curții de Apel Bacău sub nr. 5017/103/2012.

Criticile formulate au vizat, în esență, următoarele aspecte:

- pronunțarea sentinței cu ignorarea dispozițiilor art. 179 din Legea 263/2010, art.62 alin.2 lit.”c”, art. 54 lit.”b”, art.92 alin.1 lit.”g” și art. 94 din Legea 19/2000 și cu neindicarea nici unui temei care să o susțină; astfel, nu s-a avut în vedere că beneficiarul unui pensii de invaliditate de gradul II, nu poate cumula acest drept cu venituri din activitate economică, legea fiind neechivocă.

- ignorarea voinței clare a legiuitorului, exprimată prin dispozițiile legale mai sus menționate, ce nu lasă loc la interpretări și a principiul de drept „unde legea nu distinge nici interpretul nu trebuie să distingă”, atunci când s-au efectuat aprecieri de către instanța de fond în sensul că „scopul acestei reglementări și interdicții al cumulului de venituri impuse prin prevederile Legii nr. 19/2000 nu putea fi acela de la pune pensionarul de invaliditate în situația de a-și asigura întreținerea din câștiguri ce se situează sub nivelul pensiei minime pe țară, astfel încât acestea trebuie interpretate în sensul existenței unui plafon maxim al veniturilor din activități economice, întreprinderi familiale sau activități comerciale ce ar putea fi totuși cumulate cu pensia de invaliditate....”.

- al contradictorialității aprecierilor anterioare cu reținerea că: „se impune a sublinia că prevederile anterior citate (art. 92 alin.1 lit. g coroborat cu art. 5 alin.1 pct.I, II și IV lit.b-f) nu conțineau nici o dispoziție prin care se impunea o eventuală limită a veniturilor din activități economice, întreprinderi familiale sau activități profesionale, venituri ce ar putea fi cumulate cu pensia de invaliditate....”.

Intimata nu s-a prezentat, nu a formulat întâmpinare la recurs și nu au fost administrate probe noi în recurs.

Examinând recursul în raport de motivele invocate, de actele și lucrările dosarului, precum și față de dispozițiile art. 304, 304/1, 312 C.pr.civ., Curtea a constatat caracterul său fondat, pentru considerentele ce succed:

În primul rând, Curtea a constatat că instanța de fond a reținut, în mod vădit eronat, că, la momentul actual nu mai este posibilă o eventuală invocare a unei excepții de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 92 alin.1 lit. g raportat la art. 5 alin.1 pct. I, II și IV lit. b-f din Legea nr. 19/2000, act normativ abrogat prin Legea nr. 263/2010, având în vedere dispozițiile art. 29 din Legea nr. 47/1992, deoarece, prin Decizia nr. 766/15.06.2011, publicată în Monitorul Oficial nr. 549/3.08.2011, Curtea Constituțională a constatat că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin.1 și ale art. 31 alin.1 din Legea nr. 47/1992 este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să producă și după ieșirea lor în vigoare.

Art. 92 alin.1 lit. g și art. 94 din Legea nr. 19/2000 nu face nici o referire la vreun plafon maxim al nivelului veniturilor din activități economice, întreprinderi familiale sau activități profesionale care ar putea fi cumulate cu pensia de invaliditate.

Dimpotrivă, art. 54 lit. b din Legea nr. 19/2000 prevede, fără echivoc, că invaliditatea de gradul II se caracterizează prin pierderea totală a capacității de muncă. Aceasta înseamnă că, ori de câte ori pensionarul de invaliditate de gradul II realizează venituri în urma

desfășurării unor activități, indiferent de cuantumul acestor venituri, nu mai subzistă rațiunea acordării pensiei de invaliditate, întrucât obținerea unor astfel de venituri nu s-ar putea realiza decât prin redobândirea capacității de muncă.

Prima instanță, stabilind un plafon maxim al nivelului veniturilor obținute de contestatoarele, și-a depășit atribuțiile, transformându-se din autoritate judiciară în autoritate legislativă.

În cauză instanța avea de verificat dacă erau sau nu incidente situației particulare a contestatoarei dispozițiile art. 92 alin.1 lit. g: „(1) Plata pensiei se suspendă începând cu luna următoare celei în care: beneficiarul unei pensii de invaliditate de gradul I sau II se regăsește în una dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. I, II și IV lit. b) - f)” (n.n.: „ I. persoanele care desfășoară activități pe bază de contract individual de muncă și funcționarii publici; II. persoanele care își desfășoară activitatea în funcții electivă sau care sunt numite în cadrul autorității executive, legislative ori judecătorești, pe durata mandatului, precum și membrii cooperatori dintr-o organizație a cooperăției meșteșugărești, ale căror drepturi și obligații sunt asimilate, în condițiile prezentei legi, cu ale persoanelor prevăzute la pct. I; IV. persoanele care se află în una dintre situațiile următoare: b) administratori sau manageri care au încheiat contract de administrare sau de management; c) membri ai asociației familiale; d) persoane autorizate să desfășoare activități independente; e) persoane angajate în instituții internaționale, dacă nu sunt asigurații acestora; f) alte persoane care realizează venituri din activități profesionale”).

Ori, din dovezile administrate la fond și recurs, cumulativ cu recunoașterea contestatoarei, acesta a realizat, în cursul anului 2010, venituri din activități comerciale în cadrul unei Întreprinderi individuale, fapt ce o plasează în situația prevăzută de pct. IV lit.”d” a art. 5 din Legea 19/2000, încasând totodată și pensia de invaliditate gr.II.

Cum legiuitorul nu face distincție în suspendarea pensiei de un anumit plafon minim sau maxim al nivelului veniturilor din activități economice, întreprinderi familiale sau activități profesionale care ar putea fi cumulate cu pensia de invaliditate, rezultă că măsura aplicată a fost legală.

Dispozițiile din noua reglementare (Legea nr. 263/2010) sunt irelevante în prezenta cauză, deoarece ele se circumscriu marjei de apreciere a statului în stabilirea condițiilor și criteriilor de acordare a dreptului la pensie și la alte forme de asigurări sociale și măsuri de protecție socială.

Pentru considerentele expuse, Curtea, în temeiul art. 312 Cod pr. civilă, a admis recursul și a modificat în tot sentința recurată în sensul că a respins ca nefondată contestația.

4. Ajutor public judiciar

Drept civil și procesual civil.

Art. 4, 8, 14 O.U.G. 51/2008

Ajutorul public judiciar nu constituie un beneficiu al legii, ci trebuie acordat numai persoanelor care nu pot face față costurilor unui proces fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale; prin urmare, trebuie răsturnată prezumția obținerii unor venituri suficiente acestui demers în cuantumurile reglementate de art. 8 din O.U.G.51/2008,, cumulativ cu dovedirea modului în care suportarea costurilor procesului afectează întreținerea sa și/sau a familiei sale.

*Curtea de Apel Bacău - Secția I Civilă
Încheiere din 13 noiembrie 2013*

Cauza înregistrată pe rolul Curții de Apel Bacău sub nr. 4293/279/2009 – secția I civilă – are ca obiect recursul declarat de pârâțul reclamant C.C. împotriva deciziei nr. 198/AC/19.10.2012 a Tribunalului Neamț, într-un litigiu vizând partaj bunuri comune.

Pentru primul termen, cel din 23.10.2013, instanța a stabilit în sarcina recurentului, funcție de motivele de recurs invocate, obligația timbrării cu o taxă judiciară de 600 lei și un timbru judiciar de 5 lei (potrivit rectificării din 23.10.2013);

După dezbaterile de la acel termen, dar până la sfârșitul ședinței, s-a prezentat recurentul depunând cerere de ajutor public judiciar sub forma scutirii de plata taxei de timbru de 600 lei (fl. 62); Cererea a primit termen la 13.11.2013 în camera de consiliu, iar petentul a fost înștiințat să depună până la termen înscrișuri doveditoare ale veniturilor și cheltuielilor de întreținere conform art. 14 din O.U.G. 51/2008

Pentru termenul fixat, s-a constatat că adresa i-a fost înaintată la 25.10.2013 împreună cu citație (fl. 90, 91) la domiciliul procesual avut pe parcursul procesului - P.N., str. P.M. 162 A (și nu domiciliul din CI unde nu a solicitat nicicând comunicarea actelor procesuale), iar până la termen nu s-a dat curs solicitării.

Examinând cererea, întemeiată pe dispozițiile art. 6 lit. d, 7, 8 și 33 din O.U.G. 51/2008 și motivată pe quantumul foarte ridicat al taxei judiciare în raport de veniturile pe membru familie mult sub 300 lei din ultimele 2 luni, justificat de întreținerea a doi minori beneficiari de alocație în sumă de 84 lei, de absența veniturilor soției și de neîncasarea nici unui venit din partea societății deținute întrucât lucrează în pierdere, Curtea a constatat următoarele:

Potrivit dispozițiilor art.4 O.U.G. 51/2008, *poate solicita acordarea ajutorului public judiciar (...) orice persoană fizică în situația în care nu poate face față cheltuielilor unui proces fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale.*

Prin urmare, un justițiabil care formulează o astfel de cerere trebuie, să răstoarne prezumția că dispune de mijloacele necesare achitării costurilor procedurii judiciare, probând, funcție de situație, în primul rând, vreunul din quantumurile prevăzute de art. 8 alin.1, 2 („Beneficiază de ajutor public judiciar în formele prevăzute la art. 6 persoanele al căror venit mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul de 300 lei. În acest caz, sumele care constituie ajutor public judiciar se avansează în întregime de către stat.

(2) *Dacă venitul mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul de 600 lei, sumele de bani care constituie ajutor public judiciar se avansează de către stat în proporție de 50%”.*

Susținând venituri de sub 300 lei/membru familie, petentul nu a depus nici un fel de dovezi privind:

- veniturile soției sau absența lor așa cum susține, în condițiile în care la tribunal aceasta a răspuns în cauză ca reprezentant al intervenientei S.C. „N.T.” SRL, respectiv administrator, calitate în care, indiscutabil, obține venituri salariale potrivit art. 6 pct. IV lit.”a” Legea 263/2010; aceeași concluzie este susținută și de balanțele depuse de această parte, din care rezultă plata de salarii și contribuții sociale, în quantum de 2924 lei/august și 3344 lei/septembrie; Însă, în absența dovezilor privind numărul de angajați ai societății, instanța nu poate concluziona asupra quantumului concret al veniturilor acesteia.

- veniturile sale reale ca unic asociat al S.C.”N.T.” S.RL. - printr-o adeverință emisă de această entitate, având în vedere că balanța analitică nu are valoarea financiar-contabilă invocată, de document constatator al lipsei profitului, iar la tribunal această societate a susținut o taxă de 1172 lei, în contextul aceluși pierderi invocate.

În al doilea rând, și cumulativ, trebuie să probeze că, achitarea taxelor judiciare, afectează posibilitățile de întreținere a familiei; ori, în absența unor dovezi privind cheltuielile lunare ale familiei, nu se poate efectua o verificare a acestei de-a doua condiții, astfel încât, să se poată aprecia dacă se poate da eficiență, art. 8 alin.3 O.U.G. 51/2008 („*ajutorul public judiciar se poate acorda și în alte situații, proporțional cu nevoile solicitantului, în cazul în*

care costurile certe (---) ale procesului sunt de natură să îi limiteze accesul efectiv la justiție (---,,); Nici această probă nu a făcut-o petentul, deși i s-a comunicat necesitatea producerii sale.

Ori, art. 14 alin1 prevede că *Cererea pentru acordarea ajutorului public judiciar se formulează în scris și va cuprinde mențiuni privind obiectul și natura procesului pentru care se solicită ajutorul public judiciar, identitatea, codul numeric personal, domiciliul și starea materială a solicitantului și a familiei sale, atașându-se înscrisuri doveditoare ale veniturilor acestuia și ale familiei sale, precum și dovezi cu privire la obligațiile de întreținere sau de plată. Cererea va fi însoțită și de o declarație pe propria răspundere a solicitantului în sensul de a preciza dacă în cursul ultimelor 12 luni a mai beneficiat de ajutor public judiciar, în ce formă, pentru ce cauză, precum și cuantumul acestui ajutor”.*

Nu în ultimul rând, s-a mai constatat că taxa datorată nu are un quantum excesiv, nici față de nivelul venitului minim pe economie - fiind inferior acestuia - nici față de miza procesului.

În acest context, punctând și faptul că este greu de crezut că patru persoane s-au întreținut în cursul anului 2013 cu doar 84 lei alocație minori (42 lei/lună/minor), s-a apreciat că nu s-a răsturnat această prezumție, pentru a se acorda scutirea de plata taxei judiciare, motiv pentru care cererea a fost respinsă.

5. Recurs - legea 10/2001 - calitatea procesual activă a persoanei îndreptățite la reparații ce a înaintat notificarea prin mandat și fără intermediul executorului.

Drept civil. Legea 10/2001

Art. 22 din Legea 10/2001

Calitatea procesual activă a persoanelor îndreptățite la măsuri reparatorii se verifică, sub aspect procedural, prin raportare la formularea notificării prevăzute de art. 22 Legea 10/2001; referitor la notificare, legea a prevăzut posibilitatea de a fi formulată personal sau prin procurator și de a fi înaintată prin executor; neexpedierea prin executor nu este sancționată cu nulitatea absolută, astfel încât, în situația depunerii direct la registratura entității investite cu soluționarea, să se rețină absența sa și, implicit, lipsa calității procesual active a notificatorului.

*Curtea de Apel Bacău - Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 1726 din 4 decembrie 2013*

Prin sentința civilă nr. 146/28.01.2013, pronunțată de Tribunalul Bacău în dosarul nr. 544/110/2012, s-a respins excepția lipsei capacității de folosință, s-a admis excepția lipsei calității procesuale active și, în consecință, s-a respins acțiunea promovată de reclamanții C. M. și C. D., în contradictoriu cu pârâta P. M. BACĂU - prin Primar, ca fiind introdusă de o persoană fără calitate procesuală activă.

În motivarea soluției, tribunalul a reținut că prin cererea dedusă judecătii la 30.01.2012, reclamanții C.M. și C.D. au chemat în judecată Primăria Municipiului Bacău prin primar, solicitând instanței să constate că sunt persoane îndreptățite la despăgubiri pentru terenul în suprafața de 1031 mp situat în Bacău, str . B. nr.8 (acum 12) în conformitate cu dispozițiile legii nr.10/2001, modificată, și să fie obligată pârâta să înainteze Comisiei Centrale pentru stabilirea despăgubirilor propunerea de despăgubiri reprezentând diferența dintre valoarea de circulație a imobilului susmenționat și valoarea de 17818 lei reactualizată, primita cu titlu de despăgubiri la momentul exproprierii.

În fapt, reclamanții au arătat că sunt moștenitorii legali ai defuncțiilor C.V. și C. P.,

proprietarii terenului în suprafața de 1031mp situat în str. B., nr.8 (acum 12) până în anul 1970 când acesta a fost expropriat în baza decretului nr.465/1970.

Prin notificarea formulată autorul, respectiv mandatarul lor, a solicitat acordarea de despăgubiri pentru acest teren, având în vedere ca restituirea în natura nu este posibilă.

Deși au depus toate actele în dovedirea dreptului de persoane îndreptățite, conform solicitării pârâtei și dispozițiilor legale, cererea este încă nesoluționată în prezent.

Potrivit dispozițiilor art.25 din Legea nr.10/2001 termenul de soluționare a notificării este de 60 de zile, termen care s-a împlinit.

De asemenea potrivit art.26 dacă restituirea în natura nu este posibilă, entitatea investită cu soluționarea notificării este obligată ca prin decizie sau dispoziție motivată, în termenul prevăzut de art. 25, să acorde persoanei îndreptățite, în compensare bunuri sau servicii sau să propună acordarea despăgubirilor.

Prin decizia nr. IX din 20.03.2006, ICCJ a stabilit ca absența răspunsului persoanei deținătoare echivalează cu refuzul de restituire a bunului sau a măsurilor în echivalent, care trebuie cenzurat de Tribunal în condițiile legii speciale.

Prin decizia nr. XX din 19.03.2007, ICCJ, în aplicarea art.26 alin.3 din Legea nr.10/2001, a hotărât ca instanța de judecată este competentă să soluționeze pe fond nu numai contestația formulată împotriva deciziei/dispoziției de respingere a cererilor prin care se solicită restituirea în natură a imobilelor preluate abuziv, ci și notificarea persoanei îndreptățite, în cazul refuzului nejustificat al entității deținătoare de a răspunde la notificarea părții interesate.

Reclamanții au apreciat că amânarea soluționării cererii deschide persoanelor vătămate accesul la justiție potrivit art.6 al CEDO, aceasta amânare reprezentând deja o încălcare a dreptului de proprietate astfel cum este reglementat prin art.1 paragraful 1 CEDO.

În conformitate cu art.26 din Legea nr.10/2001, modificată prin legea nr.247/2005, pârâta, ca entitate deținătoare și investită cu soluționarea notificării, este obligată să propună acordarea de măsuri reparatorii, având în vedere că reclamanții întrunesc toate condițiile legale pentru a beneficia de aceste măsuri conform art.16 titlul VII din Legea nr.247/2005.

Conform art.11 alin.6 din Legea nr.10/2001 valoarea construcțiilor expropriate și a terenurilor aferente care nu se pot restitui în natura, se stabilește potrivit valorii de piață de la data soluționării notificării conform standardelor internaționale.

Cum din înscrisurile depuse rezultă că autorii au încasat despăgubiri la momentul exproprierii, urmează ca în conformitate cu dispozițiile legale valoarea reactualizată a acestora să se scadă din valoarea de piață a imobilului.

În drept, reclamanții și-au întemeiat cererea pe dispozițiile art.1, 2, 11, 25, 26 și urm. Legea nr.10/2001 modificată, deciziile ICCJ nr. IX, XX, art.6 și 1 par.1 CEDO.

Pârâta a formulat întâmpinare prin care a invocat excepțiile lipsei calității procesual active și a lipsei capacității procesuale de folosință.

În cauză a fost administrată proba cu înscrisuri.

Asupra excepțiilor invocate instanța a reținut următoarele:

1. Excepția lipsei capacității procesuale de folosință

Prin acțiunea introductivă reclamanții C.M. și C.D. au chemat în judecată pe pârâta Primăria Municipiului Bacău prin Primar, solicitând instanței obligarea pârâtei la îndeplinirea obligațiilor stabilite în temeiul dispozițiilor Legii nr.10/2001 cu privire la notificarea adresată referitoare la imobilul situat în Bacău, str. B., nr.8.

Conform art.21 al.4 din Legea nr.10/2001:” În cazul imobilelor deținute de unitățile administrativ-teritoriale restituirea în natură sau prin echivalent către persoana îndreptățită se face prin dispoziția motivată a primarilor, respectiv a primarului general al municipiului București, ori, după caz, a președintelui consiliului județean.”

Persoana îndreptățită va notifica în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi persoana juridică deținătoare, solicitând restituirea în natură a imobilului. În cazul în care sunt solicitate mai multe imobile, se va face câte o notificare pentru fiecare

imobil.(art.22)

Față de obiectul acțiunii introductive, dispozițiile legale citate și împrejurarea că reclamantii au înțeles să cheme în judecată Primăria Municipiului Bacău prin Primar, instanța a găsit neîntemeiată excepția invocată de către pârâtă, entitatea notificată prin intermediul executorului judecătoresc fiind Primăria Bacău, iar admiterea excepției în motivația susținută prin întâmpinare echivalând cu un formalism excesiv.

2. Excepția lipsei calității procesual active

Procedura reparatorie prevăzută de legea specială este condiționată de parcurgerea etapei administrative a notificării entității deținătoare conform art.22 din Legea nr.10/2001: „(1) *Persoana îndreptățită va notifica în termen de 6 luni**) de la data intrării în vigoare a prezentei legi persoana juridică deținătoare, solicitând restituirea în natură a imobilului. În cazul în care sunt solicitate mai multe imobile, se va face câte o notificare pentru fiecare imobil. (2) *Notificarea va cuprinde denumirea și adresa persoanei notificate, elementele de identificare a persoanei îndreptățite, elementele de identificare a bunului imobil solicitat, precum și valoarea estimată a acestuia. (3) Notificarea va fi comunicată prin executorul judecătoresc de pe lângă judecătoria în a cărei circumscripție teritorială se află imobilul solicitat sau în a cărei circumscripție își are sediul persoana juridică deținătoare a imobilului. Executorul judecătoresc va înregistra notificarea și o va comunica persoanei notificate în termen de 7 zile de la data înregistrării. (4) Notificarea înregistrată face dovada deplină în fața oricăror autorități, persoane fizice sau juridice, a respectării termenului prevăzut la alin. (1), chiar dacă a fost adresată altei unități decât cea care deține imobilul. (5) *Nerespectarea termenului de 6 luni**) prevăzut pentru trimiterea notificării atrage pierderea dreptului de a solicita în justiție măsuri reparatorii în natură sau prin echivalent.”*

Din probatoriul administrat în cauză reiese că reclamantii nu au notificat în procedura prevăzută de lege entitatea deținătoare a imobilului, situație ce nu le conferă calitate procesual activă: cu privire la imobilul situat str. B., nr.8 s-a înregistrat sub nr.1179/15.01.2002 notificarea numitului C. P Ion, notificare transmisă de BEJ Mititelu Iosif nr.2/11.01.2002.

Din cuprinsul notificării (fila 8) instanța a reținut că numitul C. P. Ion a solicitat repararea prejudiciului în numele său, pentru ½ din imobilul ce face obiectul litigiului.

Deși acesta a fost mandatat de către reclamantii din cauză, conform procurii autentificate sub nr. 2322/21.12.2001 la BNP B.G. în sensul efectuării tuturor formalităților necesare în vederea revendicării imobilului ce a aparținut autorului lor, C.V., coproprietar alături de C.P. Ion, notificarea trimisă prin executor judecătoresc nr. 2/11.01.2002. nu a fost formulată și în numele acestora, iar solicitarea adresată ulterior entității administrative și formulată și în numele mandatarilor nu a fost notificată prin executor judecătoresc.

Instanța, constatând că exigențele legale cu privire la comunicarea notificării prin executor judecătoresc nu au fost respectate în privința reclamanților, a apreciat că această omisiune atrage pierderea calității de persoana îndreptățită la dreptul de a solicita în justiție măsuri reparatorii în natură sau prin echivalent și pe cale de consecință și calitatea procesual activă în acțiunea privind obligarea entității administrative de a soluționa notificarea cu privire la imobilul în litigiu.

Împotriva acestei hotărâri, în termen, motivat și legal scutit de plata taxelor judiciare de timbru, s-a declarat recurs - în condițiile art. XXVI din Legea 202/2010 - de către contestatori, cauza înregistrându-se pe rolul Curții de Apel Bacău sub nr. 544/110/2012.

În cererea de recurs, exprimându-și nemulțumirea exclusiv față de modul de soluționare a excepției lipsei calității procesual active, recurenții au susținut că legea 10/2001 nu a impus fiecărei persoane îndreptățite, aflate în coproprietate pentru imobilul obiect al reparației, să formuleze notificare, fiind suficientă notificarea unuia dintre comoștenitori, precizată în termen ca fiind comună.

Intimata a formulat întâmpinare, solicitând respingerea recursului, întrucât nici recurenții, nici autorii lor - C. P. și C.V. - nu au formulat notificare, iar mandatarul C. I. a formulat notificare doar în nume propriu.

În susținerea, respectiv combaterea recursului s-au depus înscrisuri.

Din oficiu, instanța a dispus verificări în evidențele intimății pârâte privitoare la numerele de înregistrare menționate pe cererile de la fl. 73 dosar fond.

Examinând hotărârea recurată în raport de criticile aduse exclusiv soluției excepției lipsei calității procesual active, de actele și lucrările dosarului - intrând aici și apărările părților adverse -, precum și față de dispozițiile art. 312 C.pr.civ., Curtea a constatat următoarele:

Excepția lipsei calității procesual active a reclamanților a fost primită pe considerentul absenței notificării prevăzută de art. 22 din Legea 10/2001- formulată personal de către reclamanți ori prin procuratorul C. I. și adresată prin executor judecătoresc.

Tribunalul a apreciat însă greșit, în primul rând, că probatoriul administrat nu atestă existența notificării; Astfel, din chiar cuprinsul notificării **/15.01.2002 (primul alin.), fl. 31 d. fond, rezultă că s-a solicitat repararea prejudiciului cauzat prin exproprierea abuzivă a suprafeței de 1031 m.p. teren și 41 m.p. construcții prin Decretul 465/1970, de la cei patru coproprietari, menționați în adresa 3980/2001, notificatorul solicitând personal ½ din aceste imobile, respectiv 515 m.p. teren și 20,5 m.p. construcție; Chiar dacă echivocul formulării notificării, ar putea susține concluzia tribunalului, ar fi trebuit să se observe că în termenul de depunere a notificării, astfel cum a fost prelungit prin O.U.G. 109/2001 și O.U.G 145/2001 până la 14.02.2002, procuratorul C. P. I. a înaintat la 11.02.2002 intimății pârâte notificarea de la fl. 64 pentru cei doi mandanți vizând suprafața de aprox. 200 m.p. preluați de stat la vânzarea din 1976-1977 în baza Legii 4/1977, însoțită de procura 2322/21.12.2001, cu precizarea de a fi anexată la notificarea inițială ce forma obiectul dosarului de reparație nr. 2/2002; Ulterior, atât în nume propriu cât și în calitate de procurator, C.P. I. a înaintat pârâtei cu cererile de la fl. 73-75 d.fond actele ce atestau dreptul inițial al autorului C.V. (decedat în 1958) și modul împărțire a acestuia între descendenții săi, respectiv prin contract de vânzare /8.08.1955 pentru fiii C.V P. (tatăl notificatorului C. I. - decedat în 2004) și C. I., și prin moștenire (Certif. moșten. **/1958) de către ceilalți doi fii C. V. V. (autorul recurenților, zis și Eugen) și C. V. C. (moștenit de fratele C.V. - Certif. moșten. **/1976).

Deși pârâta a contestat că ar fi existat o notificare pentru cei doi reclamanți, nu a oferit nici o explicație în recurs pentru faptul că deși erau în posesia procurii - depunând-o la dosarul de fond o dată cu adresa 44608/12.12.2012 -, nu au solicitat notificatorului lămuriri, precum și pentru absența faptică din dosarul 2/2002 a cererilor de la fl. 75 și 73 pentru care alocaseră în Registrul de intrări numerele 16215/17.05.2002 și 8804/11.03.2003 (menționate pe verso fl. 73 și în antetul fl. 75) și care, potrivit verificărilor efectuate în recurs, privesc atât dreptul personal al procuratorului C.P.I, cât și al contestatorilor valorificat prin mandat.

Prin urmare, cum din verificări rezultă că pârâta a gestionat deficitar dosarul 2/2002, anexând doar anumite cereri/relații, deși confirmase primirea și a celor vizându-i pe reclamanți, dubiul trebuie să opereze în favoarea acestora.

În al doilea rând, s-a reținut greșit că neimplicarea executoriului în transmiterea notificării echivalează cu absența acestui act de voință și, implicit, a calității procesual active; Și aceasta întrucât condiția impusă de prevederile art. 22 alin. (3) din Legea nr. 10/2001, privind comunicarea notificării prin intermediul unui executor judecătoresc, a fost edictată exclusiv în favoarea persoanei interesate, ca o măsură de siguranță, de natură să ateste, în afara oricărui dubiu, faptul formulării și transmiterii notificării către entitatea investită cu soluționarea acesteia. O astfel de obligație, de înregistrare și transmitere a notificării prin intermediul executorului judecătoresc, nu este însă prevăzută de legiuitor sub sancțiunea nulității absolute.

Ca urmare, depunerea de către o persoană a unei notificări direct la registratura entității investite cu soluționarea acesteia, așa cum s-a probat încă de la fond a fi survenit și în cauză, nu pune în discuție inexistența notificării, ci o obligă să procedeze la soluționarea acesteia, în condițiile impuse de legea de reparație, întrucât dispozițiile art. 22 din Legea nr. 10/2001, republicată, sancționează cu pierderea dreptului de a solicita acordarea măsurilor

reparatorii numai neformularea în termen a notificării, nu și omisiunea înaintării acesteia prin intermediul executorului judecătoresc către entitatea investită cu soluționarea acesteia. În acest sens este și Decizia Secției I civilă a ÎCCJ nr.2262 din 17 aprilie 2013.

Pentru toate aceste considerente, în temeiul art.312 alin.6 Cod procedură civilă recursul a fost admis, iar sentința casată numai în limitele criticate, respectiv a modului de soluționare a excepției lipsei calității procesual active, iar cauza trimisă spre rejudecare aceleiași instanțe, ocazie cu care s-a stabilit a se verifica temeinicia pretenției reclamanților, după autorul C. V.V., în temeiul celor două acte de expropriere. Decret 465/1970 și Legea 78/1974.

6. Completare hotărâre. Inadmisibilitate.

Completare hotărâre. Inadmisibilitate.

Art. 281 indice 2 alin.1 Cod pr. civilă.

Instituția „completării hotărârii” se poate cere doar în cazul hotărârilor împotriva cărora se poate declara apel sau recurs, precum și a celor date în fond după casare cu reținere în recurs.

*Curtea de Apel Bacău - Secția I civilă
Decizia civilă nr. 1768 din 9 decembrie 2013*

La data de 04.06.2013 recurentul A.G. a promovat cerere de îndreptare lămurire și completare a deciziilor nr. 2062/12.11.2012 și nr. 526/27.03.2013 pronunțate de Curtea de Apel Bacău.

Prin încheierea din 19.06.2013 s-a soluționat cererea de îndreptare, lămurire și completare a deciziei nr. 2068/12.11.2012 a Curții de Apel Bacău.

Prin aceeași încheiere s-a dispus detașarea cererii privind decizia civilă nr. 526/27.03.2013 a Curții de Apel Bacău și trimiterea la completul care a pronunțat-o pentru fixare de termen.

Având în vedere faptul că a fost desființat completul C15, cererea a fost repartizată aleatoriu.

Prin încheierea din 14.10.2013 pronunțată de Curtea de Apel Bacău în dosarul nr. 10/32/2013 s-a respins cererea de îndreptare și lămurire hotărâre a deciziei civile nr. 10/32/2013 și a fost disjunsă cererea având ca obiect „completare hotărâre” care a primit termen la 11.11.2013 în ședință publică.

La acel termen instanța a invocat din oficiu excepția inadmisibilității excepției cu privire la care se rețin următoarele:

În speță sunt incidente dispozițiile art.281 ind.2 Cod procedură civilă alin.1 Cod procedură civilă conform cu care „dacă prin hotărârea dată instanța a omis să se pronunțe asupra unui capăt de cerere principal sau accesoriu ori asupra unei cereri conexe sau incidentale se poate cere completarea hotărârii în același termen în care se poate declara, după caz, apel sau recurs împotriva acelei hotărâri, iar în cazul hotărârilor date în fond după casarea cu reținere, în termen de 15 zile de la pronunțare”.

Prin instituția completării unei hotărâri judecătorești legiuitorul a urmărit să asigure celeritatea în soluționarea cauzelor aflate pe rolul instanțelor de judecată, evitând exercitarea unei căi de atac pentru repararea omisiunii instanței, atunci când aceasta privește erori materiale și nu au incidență asupra fondului dreptului substanțial dedus judecării.

Din analiza dispozițiilor art.281 ind.2 alin.1 Cod procedură civilă rezultă că se poate cere completarea hotărârii pronunțată în recurs numai în cazul hotărârilor date în fond după

casarea cu reținere, nu și în celelalte cazuri, respectiv când instanța de recurs modifică hotărârea recurată sau respinge recursul.

De esență este faptul că Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 ind.2 alin.1 teza finală Cod procedură civilă susținându-se în motivarea excepției că prevederile legale sus-menționate contravin dispozițiilor art.16 alin.1, ale art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și Protocolului nr.12 la această convenție. S-a invocat că se creează o discriminare între justițiabili care nu li s-a soluționat o cerere în speță de acordare a cheltuielilor de judecată efectuate în recurs - după un criteriu lipsit de obiectivitate, respectiv soluția dată în recurs.

Prin decizia nr.630/28.04.2009 Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.281 ind.2 alin.1 teza finală din Codul de Procedură Civilă. Curtea a observat că aspectele criticate de autorul excepției vizează omisiunea legiuitorului de a reglementa completarea hotărârilor judecătorești atunci când instanța de recurs modifică hotărârea recurată sau respinge recursul, însă complinirea lacunelor textelor de lege prin efectuarea controlului de constituționalitate excede competenței Curții Constituționale, care potrivit art.2 alin.3 din Legea 47/1992 se pronunță numai asupra problemelor de drept, fără a putea modifica sau completa prevederea legală supusă controlului.

Cum în speță s-a solicitat completarea unei hotărâri prin care s-a respins ca nefondată contestația în anulare și cum dispozițiile art.281 ind.2 Cod procedură civilă stabilesc că instituția „completării hotărârii” se poate cere doar în cazul hotărârilor împotriva cărora se poate declara apel sau recurs, precum și a celor date în fond după casare cu reținere în recurs, cererea a fost respinsă ca inadmisibilă.

SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

1. Insolvență. Angajare răspundere. Continuarea activității în interes personal. Asociat majoritar. Administrator. Limitele investiției instanței.

Drept comercial

Art.138 lit. c din Legea 85/2006; art. 65 alin. 1, 66 al. 1 și art. 263 din Legea 31/1990; art. 1576 din Codul civil 1865

Din modul în care au fost realizate raporturile comerciale dintre cele două societăți, raporturile de rudenie dintre asociații debitoare și faptul că societatea cu care debitoarea avea relații comerciale era administrată de soția asociatului majoritar A.I, funcționarea societății debitoare începând cu anul 2005 a fost aservită interesului personal al asociatului majoritar, interes materializat în încasarea unor importante sume de bani reprezentând salarii, fiind astfel întrunite condițiile art. 138 lit. c din Legea 85/2006, vinovăția aparținând atât asociatului majoritar cât și administratorului.

Chiar dacă prejudiciul a fost cauzat de cei doi asociați, iar asociatul-administrator este ținut pentru întreg prejudiciul, instanța va avea în vedere limitele cu care a fost investită instanța prin cererea de chemare în judecată a celor doi pârâți, potrivit art. 129 al.6 din Codul de procedură civilă.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 3335 din 1 octombrie 2013*

Prin sentința civilă 109/F/20.02.2013 s-a respins cererea de atragere a răspunderii patrimoniale formulată de lichidatorul judiciar G C SPRL împotriva pârâților A.I și A.C.I., ca nefondată.

În temeiul art. 131 din Legea privind procedura insolvenței, a dispus închiderea procedurii insolvenței debitorului SC R.C. SRL (SC H.R. SRL), radierea debitorului din registrul comerțului și în temeiul art. 136 din Legea privind procedura insolvenței, a descărcat pe lichidatorul judiciar G CSPRL de orice îndatoriri și responsabilități.

În temeiul art. 135 din Legea privind procedura insolvenței, a dispus notificarea prezentei sentințe debitorului, creditorilor, administratorului special, Direcției Teritoriale a Finanțelor Publice Neamț, Oficiului Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Neamț, pentru efectuarea mențiunii de radiere, precum și publicarea în Buletinul procedurilor de insolvență.

Pentru a pronunța această hotărâre instanța de fond a reținut următoarele:

Din adresa nr. 30473/2007 emisă de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Neamț rezultă că debitorul înființat la data de 03.12.2002 a fost administrat de pârâtul A.C.I., ambii pârâți fiind coasociați în cadrul societății.

Faptele prevăzute la art. 138 din Legea nr. 85/2006 atrag răspunderea personală a foștilor administratori ori a altor persoane numai în condițiile în care între faptele acestora și prejudiciul cauzat debitorului se poate stabili o legătură de cauzalitate rezonabilă.

Astfel, fapta prevăzută la art. 138 al. 1 lit. a din Legea nr. 85/2006 imputată pârâtului A.I nu poate fi reținută în sarcina acestuia, deoarece pe de o parte, angajarea unei persoane la o societate nu este prevăzută limitativ la art. 138 al. 1 din Legea nr. 85/2006, iar pe de altă parte, societatea cu excepția unui brutar nemaivând angajate alte persoane, este evident, că deși pârâtul era angajat pe post de consilier juridic îndeplinea și celelalte atribuții impuse de funcționarea societății.

De altfel, stabilirea și încasarea unui salariu mai mare în raport cu veniturile realizate de societate nu poate constitui dovada săvârșirii de către pârâtul A.I a faptei în discuție, ci este expresia unui management defectuos al societății.

Fapta prevăzută la art. 138 al. 1 lit. c din Legea nr. 85/2006 nu va fi reținută în sarcina nici unuia dintre pârâți, întrucât la dosarul cauzei nu există dovezi în afară de orice dubiu, care să probeze interesul personal pârâților în a dispune, în interesul lor, continuarea unei activități care ducea, în mod vădit, persoana juridică în încetare de plăți.

Astfel, continuarea activității debitorului pentru ca pârâtul A.I să beneficieze de drepturile salariale este o opinie a experților pe care instanța nu o împărtășește.

Neîncasarea creanțelor de la SC M.P SRL – firmă condusă de A.V. , nu poate constitui dovada interesului personal al pârâților pentru a continua activitatea întrucât creanțele debitorului în valoare de 59.341 lei în iunie 2006 au fost recuperate în totalitate, astfel că la data de 31.12.2007, debitorul nu figura cu creanțe nerecuperate (f.10, vol.3).

Nici fapta prevăzută la art. 138 al. 1 lit. d din Legea nr. 85/2006 nu poate fi reținută în sarcina pârâților întrucât pentru existența faptei prevăzută la art. 138 al. 1 lit. d din Legea nr. 85/2006 este necesar ca neregulile contabile existente în contabilitatea unei societăți comerciale, să fi produs și un prejudiciu, ceea ce în cazul în speță expertul contabil M.V. nu a putut identifica.

Cu privire la cererea întemeiată pe dispozițiile art. 131 din Legea nr. 85/2006 cererea a fost admisă întrucât, în averea debitorului nu există bunuri de valorificat ori creanțe de recuperat, iar în cadrul dosarului de insolvență, nu mai există nici o cerere de soluționat.

Împotriva acestei hotărâri a declarat recurs lichidatorul – judiciar.

Recursul este scutit de taxă de timbru conform art. 77 din Legea 85/2006.

În motivarea recursului lichidatorul judiciar arată că a solicitat angajarea răspunderii pârâților pentru faptele prevăzute de art. 138 lit. a, c și d din Legea 85/2006.

Că, din raportul privind cauzele și împrejurările care au dus la starea de insolvență, rezultă că administratorii și asociații debitoarei au cauzat starea de insolvență, au prejudiciat societatea prin menținerea contractului de muncă al asociatului A.I cu salariu de 1500 lei în 2005 și de 2200 lei, pentru perioada 2005 - 31.12.2007, în condițiile în care societatea avea un singur client, că cheltuielile cu salariile și salariul au fost în cuantum de 102.082,53 lei.

De asemenea, cei doi pârâți au provocat insolvența prin aceea că au continuat o activitate care ducea vădit persoana juridică la încetarea de plăți, că, cheltuielile societății erau mult mai mari decât veniturile.

Susține recurenta, că nu a fost ținută contabilitatea conform cu legea, nu au solicitat facturi fiscale pentru chiria datorată și astfel nu a evidențiat fidel activul și pasivul societății.

Concluzionează recurenta că prejudiciul cauzat societății pentru fapta prevăzută de art. 138 lit. c și d din Legea 85/2006 este de 51.692,81 lei și solicită obligarea pârâților intimați la plata pasivului din care, pârâtul A.I la 127.988,93 lei, iar pârâtul A.C.I la 25.846,40 lei.

Prin decizia 3335/2013 s-a admis recursul s-a modificat parte sentința recurată în sensul că a obligat pârâtul A.I să suporte din averea personală suma de 127.928, 96 lei și pe pârâtul A.C.I să suporte din averea personală suma de 25.846,40 lei.

Pentru a pronunța această hotărâre instanța de recurs a reținut următoarele:

În fapt, societatea debitoare a fost înființată în 2002 de cei doi pârâți și administrată până la 21.01.2004 de asociatul A.I, în perioada 21.01.2004-12.02.2007 de asociatul A.C.I., iar de la data de 12.02.2007 și până la 10.01.2008, data deschiderii procedurii, de pârâtul A.I.

Din expertiza efectuată de expert M.V., rezultă că societatea debitoare a desfășurat doar activitatea de producerea unui singur sortiment de panificație, chifle, pentru un singur client, respectiv SC M.P SRL al cărui administrator este soția pârâtului A.I. Această activitate era desfășurată în spațiul ce aparține SC M.P SRL, iar din verificările realizate de expert rezultă că debitoarea nu avea nici utilaje proprii.

Din aceeași expertiză rezultă că cifra de afaceri a societății era în 2005 de 15.465 lei, cheltuielile aferente fiind de 48.847 lei, în 2006 de 21.352 lei cheltuielile fiind de 45.263 lei,

iar în 2007 de 6939 lei, în timp ce cheltuielile au fost de 85.247 lei.

De asemenea, începând cu luna ianuarie 2005, pârâtul – asociat A.I a fost salariatul societății în funcție de consilier juridic, în condițiile în care singurul partener de afaceri era societatea comercială la care administrator era soția acestuia, iar cifra de afaceri a fost de 15.465 lei.

Salariul stabilit pentru asociatul majoritar a fost de 1600 lei în 2005, iar din 2006 de 2.200 lei/lună; cheltuielile cu salarii și salariu fiind în perioada ianuarie 2005 – decembrie 2007 de 102.082,53 lei.

Pe de altă parte, spațiul folosit de debitoare era închiriat de la SC M. P. SRL, în fapt cel care asigura materia primă și desfacerea pentru producția de chifle și potrivit contractului părților, în 2005 și 2005 chiria datorată debitoarei era de 20.400 lei pe an, în timp ce cifra de afaceri în 2005 a fost sub valoarea chiriei, iar în 2006 doar cu aproape 1000 lei mai mare ca valoarea chiriei.

Trebuie menționat că locatorul nu a emis facturi pentru chiria datorată după formularea cererii de deschidere a procedurii insolvenței față de creditoare, compensând valoarea chiriei cu datoriile pe care le avea față de debitoare în perioada 07.08.2007-21.12.2007.

Potrivit art. 138 alin. 1 lit. c din Legea 85/2006, în cazul în care în raportul întocmit în conformitate cu dispozițiile art. 59 alin. (1) sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului judiciar sau a lichidatorului, judecătorul sindic poate dispune ca o parte a pasivului debitorului, persoană juridică, ajuns în stare de insolvență, să fie suportată de membrii organelor de conducere și/sau supraveghere din cadrul societății, precum și de orice altă persoană care a cauzat starea de insolvență a debitorului, prin aceea că au dispus, în interes personal, continuarea unei activități care ducea, în mod vădit, persoana juridică la încetarea de plăți.

Având în vedere raporturile comerciale dintre cele două societăți, raporturile de rudenie dintre asociații debitoarei și faptul că societatea cu care debitoare avea relații comerciale era administrată de soția asociatului majoritar A.I, instanța reține că funcționarea societății debitoare începând cu anul 2005 a fost aservită interesului personal al asociatului majoritar, interes materializat în încasarea unor importante sume de bani reprezentând salarii, fiind astfel întrunite condițiile art. 138 lit. c din Legea 85/2006.

Prejudiciul cauzat prin continuarea unei activități care ducea vădit la încetarea de plăți este echivalent datoriiilor pe care societatea debitoare le-a are față de creditorii înscrși pe tabelul definitiv de creanțe, respectiv 153.775,34 lei.

În ceea ce privește vinovăția, este adevărat că în începând cu 2005 și până la 4.07.2007, data formulării cererii de deschidere a procedurii, pârâtul A.I nu a îndeplinit funcția de administrator, însă acesta deținea 95% din părțile sociale, iar asociatul A.C.I care îndeplinea și funcția de administrator, deținea 5% din capitalul social, controlul societății fiind realizat în fapt și de asociatul majoritar.

Așadar, instanța de recurs reține că decizia privind continuarea activității aparține ambilor pârâți, răspunderea acestora fiind solidară chiar dacă interesul direct este doar al asociatului majoritar, în cauză fiind incidente dispozițiile tezei ultime din al. 1 al art. 138 din Legea 85/2006.

Chiar dacă prejudiciul a fost cauzat de cei doi asociați, iar asociatul-administrator este ținut pentru întreg prejudiciul, instanța va avea în vedere limitele cu care a fost investită instanța prin cererea de chemare în judecată a celor doi pârâți, potrivit art. 129 al.6 din Codul de procedură civilă.

2. Contestația în anulare. Condiții de promovare. Obiectul căii extraordinare de atac.

Drept procesual civil

Art. 317 alin. 1, 2 Cod procedură civilă.

Reglementarea termenului în care poate fi promovată contestația în anulare, prin raportare la actele de executare nu reprezintă o modificare a obiectului căii extraordinare de atac, ci o recunoaștere a posibilității părții prejudiciate de a lua cunoștință de acea hotărâre cel puțin cu prilejul punerii ei în executare. Nici modificarea regimului căilor de atac intervenită prin intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 138/2000 nu este de natură să afecteze condițiile de promovare a contestației în anulare sub aspectul obiectului acestei căii extraordinare de atac, având în vedere dispozițiile exprese ale art. 317 alin.1 Cod procedură civilă și materia insolvenței în care a fost promovată cererea.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 3598 din 11 octombrie 2013*

Prin sentința civilă nr. 80/30.01.2013 pronunțată de Tribunalul Bacău în dosarul nr. 401/110/2008/a1 a fost admisă excepția inadmisibilității și a fost respinsă contestația în anulare formulată de B.A. ca inadmisibilă.

Pentru a pronunța această hotărâre prima instanță a reținut următoarele:

Prin acțiunea formulată la data de 18.09.2012 B.A. a formulat contestație în anulare împotriva sentinței civile nr. 1011/26.06.2009 a Tribunalului Bacău.

În motivarea cererii contestatorul a arătat că nu a fost legal citat la judecarea dosarului de pe rolul Tribunalului Bacău și că sentința civilă nr. 1011/26.06.2009 îndeplinește cerințele pentru a fi atacată cu o contestație în anulare. S-a mai învederat că Tribunalul Bacău nu era competent să soluționeze cererea de angajare a răspunderii.

În drept au fost invocate dispozițiile art. 317 Cod de procedura civilă.

Analizând excepția inadmisibilității, excepție pusă în discuție la termenul din 23.01.2013, instanța a constatat că potrivit art. 317 Cod de procedura civilă hotărârile irevocabile pot fi atacate cu contestație în anulare pentru motivele arătate mai sus numai dacă aceste motive nu au putut fi invocate pe calea apelului sau recursului. Contestația poate fi primită în cazul în care motivele au fost invocate prin cererea de recurs dar instanța le-a respins pentru că aveau nevoie de verificări de fapt sau dacă recursul a fost respins fără a fi judecat în fond.

În interpretarea acestor dispoziții doctrina și practica juridică au arătat că incidența contestației în anulare este strict limitată la următoarele hotărâri judecătorești: deciziile instanțelor de apel sau hotărârile pronunțate fără drept de apel, dacă acestea au fost atacate cu recurs dar recursul a fost respins fără a fi cercetat în fond (nu și atunci când a fost anulat) sau pentru că avea nevoie de verificări în fapt; deciziile instanțelor de recurs.

În cauză însă B.A. nu a formulat recurs împotriva sentinței civile nr. 1011/26.06.2009, iar recursul împotriva sentinței menționate formulat de A.V. a fost anulat prin decizia nr. 342/30.03.2010.

Prin urmare instanța a constatat că sentința civilă nr. 1011/26.06.2009 nu se include în enumerarea prevăzută de art. 317 Cod de procedura civilă și prin urmare nu este susceptibilă de a fi atacată pe calea contestației în anulare.

Trebuie observat că în condițiile art. 317 Cod de procedură civilă partea nu are de ales între contestația în anulare sau recurs, în speță B.A. putând să invoce nelegala citare în primă instanță prin intermediul recursului, al cărui termen nu a început să curgă dacă și comunicarea hotărârii s-a făcut la o adresă greșită.

Desigur că în condițiile în care din aceeași cauză, a nelegalei citări, B.A. nu ar fi putut participa la judecarea recursului el avea posibilitatea formulării contestației în anulare, dar nu împotriva sentinței civile nr. 1011/26.06.2009, ci împotriva deciziei instanței de recurs nr. 342/30.03.2010.

Pentru aceste motive instanța a admis excepția inadmisibilității.

Împotriva acestei hotărâri a declarat recurs, în termen legal, contestatorul B. A., recurs legal timbrat cu timbru judiciar în valoare de 0,15 lei și taxă judiciară de timbru în cuantum de 5 lei.

În motivarea recursului a fost criticată hotărârea primei instanțe pentru nelegalitate, susținându-se că având în vedere dispozițiile art. 317 alin. 1 teza finală coroborate cu art. 319 Cod procedură civilă, care permit promovarea contestației în anulare la primirea somației de executare, excepția inadmisibilității este neîntemeiată. Pe de altă parte, s-a susținut că prin O.U.G. nr. 138/2000 recursul a fost transformat într-o cale extraordinară de atac, în aceste condiții devenind inutilă menționarea căii de atac a recursului în formularea art. 317 alin. 1 teza finală, întrucât, din moment ce a devenit cale extraordinară de atac recursul se află pe aceeași poziție cu revizuirea și contestația în anulare, fără a se mai pune problema de *omisso medio* și nici de prioritatea căilor ordinare de atac față de cele extraordinare, textul legal avut în vedere de instanță nefiind corelat cu noul regim juridic dat căii de atac a recursului.

Dintre intimații, legal citați, a formulat întâmpinare în cauză Agenția Domeniilor Statului, solicitând respingerea recursului promovat, având în vedere natura contestației în anulare specială de cale de atac extraordinară, de retractare, ce se poate exercita în cazurile prevăzute de art. 318 Cod procedură civilă.

Examinând recursul promovat pentru motivele arătate, în condițiile art. 304, 304¹ Cod procedură civilă, instanța îl apreciază ca fiind nefondat pentru considerentele ce se vor arăta în continuare.

Potrivit dispozițiilor art. 317 alin. 1, 2 Cod procedură civilă, calea extraordinară de atac, de retractare, a contestației în anulare poate avea ca obiect hotărârile instanțelor de recurs, hotărârile instanțelor de apel, hotărârile primei instanțe – sentințe nesusceptibile de apel, atacate cu recurs, dar care a fost respins deoarece avea nevoie de verificări de fapt sau a fost anulat, respins în temeiul unei excepții procesuale ori perimat, respectiv hotărârile pronunțate în cererile de revizuire, în contestațiile în anulare și în contestațiile la executare, dacă sunt irevocabile.

În acest cadru normativ a fost admisă excepția inadmisibilității de către prima instanță, cu consecința respingerii contestației ca inadmisibilă.

Reglementarea termenului în care poate fi promovată contestația în anulare, prin raportare la actele de executare nu reprezintă o modificare a obiectului căii extraordinare de atac, ci o recunoaștere a posibilității părții prejudiciate de a lua cunoștință de acea hotărâre cel puțin cu prilejul punerii ei în executare.

Nici modificarea regimului căilor de atac intervenită prin intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 138/2000 nu este de natură să afecteze condițiile de promovare a contestației în anulare sub aspectul obiectului acestei căi extraordinare de atac. Astfel, în condițiile în care recursul a fost reglementat drept o cale extraordinară de atac, iar dispozițiile exprese ale art. 317 alin. 1 Cod procedură civilă au fost menținute în aceeași formă, nu se poate da o interpretare contrară sensului și spiritului normei legale, cu atât mai mult cu cât calea de atac a recursului a fost reglementată drept singura cale de atac în anumite litigii speciale precum este și cel din materia insolvenței din prezenta cauză, iar, potrivit dispozițiilor art. 304¹ Cod procedură civilă, motivele de recurs nu sunt limitate la cele prevăzute de art. 304 Cod procedură civilă. În considerarea acestor dispoziții se poate aprecia natura recursului în materia insolvenței ca fiind o cale ordinară de atac.

Drept urmare, nici sub aspectul modalității de a alege între căile extraordinare de atac recursul nu este fondat.

Față de aceste considerente, în temeiul art. 312 alin. 1 Cod procedură civilă a fost

respins recursul ca nefondat.

3. Locuri de muncă în condiții deosebite. Avizul obligatoriu al inspectoratului teritorial de muncă. Anularea acestui aviz în temeiul art. 14 alin. 2 din H.G. nr. 246/2007.

Drept administrativ

Art. 19 din Legea nr. 19/2000, art. 2 și art. 14 din H.G. nr. 246/2007.

Încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite nu se face, în mod direct, doar în temeiul art. 19 din Legea nr. 19/2000, ci potrivit criteriilor și metodologiei stabilite de Guvern prin hotărâre dată în aplicarea alin. 1 din această lege.

Art. 1 alin. 2 lit. c) din H.G. nr. 246/2006 (în forma în vigoare la data anulării avizului) prevedea, ca document necesar pentru acordarea reînnoirii avizului de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, „planul de prevenire și protecție revizuit, care să asigure îmbunătățirea nivelului securității și al protecției sănătății lucrătorilor, cuprinzând măsuri și acțiuni, eșalonate pe întreaga perioadă, astfel încât, până cel târziu la data de 31 decembrie 2010, locurile de muncă să se încadreze în condiții normale”.

În condițiile în care recurenta nu a contestat faptul nerealizării integrale a măsurilor din planul de prevenire și protecție, sancțiunea prevăzută de art. 14 alin. 2 din H.G. nr. 246/2007 a fost aplicată în mod legal de către intimatul care a acționat strict pe domeniul său de competență conferit de H.G. nr. 246/2007.

Întocmirea unor planuri de prevenire și protecție care conțin măsuri rămase restante de la an la an este contrară scopului normalizării condițiilor de muncă, recurenta neputându-se apăra doar prin invocarea îndepliniri formale a cerințelor impuse prin H.G. nr. 246/2007.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 3807 din 24 octombrie 2013*

Asupra recursului în materia contenciosului administrativ de față constată următoarele:

Prin cererea înregistrată la Tribunalul N. sub nr. 1511/103/5.04.2011, reclamanta Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor N. a chemat în judecată Inspectoratul Teritorial de Muncă N. în contradictoriu a contestat măsurile dispuse de către pârât, solicitând anularea deciziilor - adresa nr. 21173/31.12.2010 și nr. 903/11.01.2011 emise Inspectoratul Teritorial de Munca N. - prin care Inspectoratul Teritorial de Munca N. a anulat avizul de încadrare în condiții deosebite a locurilor de munca din cadrul Laboratorului Sanitar Veterinar aparținând Direcției Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor N. și să se dispună obligarea pârâtului să reînnoiască avizul pentru încadrarea locurilor de munca în condiții deosebite până la data de 31.12.2011.

Prin sentința civilă nr. 139/CA din 18.04.2013 Tribunalul N. a respins acțiunea, pentru următoarele considerente:

Reclamanta a invocat dispozițiile art. 19 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii, iar pârâtul - dispozițiile art. 14 din HG nr. 246/2007.

H.G. nr. 246/2007, la art. 14 alin. (2), conține o prevedere imperativă în baza căreia avizul este anulat fără ca la locurile de muncă să se reducă riscurile care pot afecta esențial capacitatea de muncă a asiguraților.

Din prevederile art. 19 din Legea nr. 19/2000 rezultă că avizul de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite este dependent de riscurile care pot afecta esențial capacitatea de muncă a asiguraților, nu independent așa cum rezultă din prevederile art. 14 alin. (2) din H.G. nr. 246/2007.

Motivat de contradicția constatată între 14 alin.(2) din H.G. nr. 246/2007 și art. 19 din Legea nr. 19/2000, în temeiul art. 4 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, din oficiu, a fost sesizată Curtea de Apel Bacău cu soluționarea excepției de nelegalitate a prevederilor art. 14 alin.(2) din H.G. nr. 246/2007.

Prin sentința civilă nr. 71/29.032012, Curtea de Apel Bacău a respins, ca neîntemeiată, excepția de nelegalitate și a admis cererea de intervenție formulată de către Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale în interesul pârâtului Guvernul României reținând, în esență, că art. 14 din H.G. nr. 246/2007 se referă la sancțiunea care intervine în situația în care angajatorul nu realizează măsurile dispuse în timpul unui control efectuat și nu anulează dispozițiile din art. 19 alin. 1 din Legea nr. 19/2000 care definesc locurile de muncă care întrunesc condițiile, pentru a fi încadrate ca și locuri de muncă cu condiții deosebite, constatarea, de către ITM, a nerespectării și nerealizării măsurilor dispuse în baza H.G. nr. determinând anularea avizului de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, iar nu anularea dispozițiilor alin. 1 al art. 19 din Legea nr. 19/2000. Această sentință a rămas irevocabilă, în urma deciziei nr. 4131 din 16.10.2012, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin care a fost respins recursul declarat de Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor N.

În cauză, se constată că reclamanta nu a îndeplinit, în termenul legal stabilit de art. 14 alin. (2) din H.G. nr. 246/2007, condițiile legal stabilite, respectiv, nu a realizat măsurile dispuse în urma controlului. Între dispozițiile art. 19 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și art. 14 alin. 2) din H.G. nr. 246/2007 nu există nici o contradicție. Anularea avizului pentru încadrarea locurilor de muncă în categoria locurilor de muncă în condiții deosebite, s-a făcut cu respectarea de către I.T.M. a condițiilor legale, acest lucru fiind legal posibil chiar și în situația în care condițiile de muncă nu au suferit modificări.

În termenul prevăzut de art. 20 alin. 1 din Legea nr. 554/2004, împotriva hotărârii tribunalului, *reclamanta Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor N.* a formulat prezentul *recurs* în motivarea căruia a susținut următoarele:

Atât sub imperiul Legii nr. 3/1997, cât și al Legii nr. 19/2000, personalul din Laboratorul Sanitar Veterinar și-a desfășurat activitatea în grupa a II-a de muncă, respectiv în condiții deosebite de muncă, până în luna decembrie 2010 beneficiind de avizul favorabil al pârâtului.

La data de 9.02.2020 a prezentat ITM *Planul de prevenire și protecție*, fiind transmise lunar raportări privind realizarea măsurilor prevăzute în acest plan. Astfel, și-a îndeplinit obligațiile privind întocmirea planului, realizarea măsurilor propuse și raportarea lunară, respectând în totalitate legislația privind sănătatea și securitatea în muncă, dar și legislația fiscală prin care i s-a redus bugetul cu 15% începând cu 1.010.2010 și cu 20% începând cu luna mai 2010, reduceri care au determinat modificarea Planului de prevenire și protecție în privința realizării măsurilor propuse.

Dispozițiile art. 19 din Legea nr. 19/2000 sunt imperative din interpretarea lor rezultând că locurile de în condiții deosebite devin locuri de muncă în condiții normale atunci când nu mai afectează capacitatea de muncă a asiguraților datorită gradului mare de expunere la risc. Legea nu condiționează acordarea sau neacordarea avizului de îndeplinirea sau neîndeplinirea măsurilor de protecție și prevenire, singura condiție fiind afectarea esențială a capacității de muncă a asiguraților datorită gradului mare de risc.

La data anulării avizului exista un grad mare de expunere la risc, afectând în continuare capacitatea de muncă a acestora, locurile de muncă în condiții deosebite nedevenind locuri de muncă în condiții normale.

Examinând hotărârea recurată, *Curtea de apel* constată următoarele:

În sensul Legii nr. 19/2000 (în vigoare la data anulării avizului I.T.M.), „locurile de muncă în condiții deosebite reprezintă acele locuri care, în mod permanent sau în anumite perioade, pot afecta esențial capacitatea de muncă a asiguraților datorită gradului mare de expunere la risc.”, așa cum se prevede la alin. 1 al art. 19. În legătură cu încadrarea locurilor

de muncă în condiții deosebite - dat fiind caracterul de generalitate al definiției conținute la alin. 1 -, art. 19, prin alin. 2 și 5, prevede stabilirea prin hotărâre a Guvernului, pe baza propunerii comune a Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și a Ministerului Sănătății, a criteriilor și metodologiei de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite (alin. 2), precum și avizul obligatoriu al inspectoratului teritorial.

Se constată, așadar, că încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite nu se face, în mod direct, doar în temeiul art. 19 din Legea nr. 19/2000, ci potrivit criteriilor și metodologiei stabilite de Guvern prin hotărâre dată în aplicarea alin. 1 și 5 din această lege.

În temeiul art. 19 alin. 2 din Legea nr. 19/2000 Guvernul a adoptat Hotărârea nr. 261/2011 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, act normativ care a fost abrogat prin art. 16 din Hotărârea Guvernului nr. 246/2007. La data intrării sale în vigoare, H.G. nr. 246/2007 prevedea, la art. 1 alin. 1 că, începând cu data intrării sale în vigoare, „avizele de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, valabile până la data de 6 martie 2007 inclusiv, acordate în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, cu modificările și completările ulterioare, pot fi reînnoite potrivit metodologiei stabilite în cuprinsul prezentei hotărâri.”; la alin. 2, data de 31 decembrie 2008 a fost prevăzută ca dată limită a perioadei de valabilitate a avizelor astfel reînnoite.

Ulterior, prin hotărâri succesive, Guvernul a modificat, anual, datele și perioadele de valabilitate a avizelor. Astfel, până la data de 31.12.2010, H.G. nr. 246/2007 fusese modificată prin H.G. nr. 1622/2008 (în vigoare de la 1 ianuarie 2009) și H.G. nr. 1627/2009 (în vigoare de la 1 ianuarie 2010), acte normative prin care perioada de valabilitate a avizelor reînnoite potrivit metodei prevăzute de fiecare dintre aceste hotărâri (de Guvern) a fost prelungită până la data de 31.12.2009 și, respectiv, 31.12.2010; pentru perioada 1.01.2011 – 31.12.2011 pentru care reclamanta a solicitat, prin acțiunea de față, obligarea pârâtului la reînnoirea avizului, H.G. nr. 246/2007 a mai fost modificată prin H.G. nr. 1349/2010 (în vigoare de la 1 ianuarie 2011).

În cauză, acționând strict pe domeniul de competență conferit de H.G. nr. 246/2007, intimatul Inspectoratul Teritorial de Muncă N. s-a limitat la analizarea documentelor depuse de către recurentă în conformitate cu art. 2, precum și la îndeplinirea condițiilor impuse de acest act normativ. Anularea, începând cu data de 31.12.2010, a avizului recurente, a fost determinată de nerealizarea de către aceasta, în calitatea sa de angajator, a măsurilor din planul de prevenire și protecție prevăzut la art. 2 alin. 1 lit. c) din H.G. nr. 246/2007.

Art. 1 alin. 2 lit. c) din H.G. nr. 246/2006 (în forma în vigoare la data anulării avizului) prevedea, ca document necesar pentru acordarea reînnoirii avizului de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, „planul de prevenire și protecție revizuit, care să asigure îmbunătățirea nivelului securității și al protecției sănătății lucrătorilor, cuprinzând măsuri și acțiuni, eșalonate pe întreaga perioadă, astfel încât, până cel târziu la data de 31 decembrie 2010, locurile de muncă să se încadreze în condiții normale”.

În cauză, recurenta a întocmit și depus documentul prevăzut de art. 1 alin. 2 lit. c) din H.G. nr. 246/2006, însă nu a realizat măsurile dispuse prin procesul-verbal de control nr. 15367 din 17.11.2010 încheiat de intimat, control care a vizat monitorizarea stadiului de realizare a măsurilor tehnico-organizatorice de normalizare a condițiilor de muncă.

Procesul-verbal de control nr. 1537/2010 nu a fost contestat de recurentă în condițiile Legii nr. 554/2001, deși mențiunea posibilității de contestare, pe această cale, este expres inserată în procesul-verbal; în acest cadru se putea analiza apărarea recurente privind legătura de cauzalitate dintre nerealizarea integrală a măsurilor din propriul plan de prevenire și protecție și reducerile care i-au afectat bugetul, cu 15% începând cu ianuarie 2010 și cu 20% începând cu luna mai 2010. Pe de altă parte, măsurile prevăzute în planul de prevenire și protecție pentru anul 2010 sunt restante din anii anteriori, aceleași măsuri regăsindu-se încă din planul pentru anul 2007; prin urmare, nerealizarea lor nu se poate pune pe seama condiționărilor bugetare.

Prin urmare, în condițiile în care recurenta nu a contestat faptul nerealizării integrale a măsurilor din planul de prevenire și protecție, sancțiunea prevăzută de art. 14 alin. 2 din H.G. nr. 246/2007 a fost aplicată în mod legal de către intimat; potrivit acestui text, „În situația în care, în termen de 45 de zile de la constatarea contravenției prevăzute la alin. (1), angajatorul nu realizează măsurile dispuse în urma controlului, inspectoratul teritorial de muncă anulează avizul de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, înștiințând de îndată despre această măsură și casa teritorială de pensii.”

Aplicarea acestor din urmă dispoziții nu a putut fi înlăturată nici pe cale excepției de nelegalitate soluționată prin sentința civilă nr. 71 din 29.03.2012 pronunțată de Curtea de Apel Bacău (ale cărei considerente au fost reținute pe larg prin hotărârea recurată), excepția nelegalității art. 14 alin. 2 din H.G. nr. 246/2007 fiind respinsă irevocabil prin decizia nr. 4131 din 16.10.2012 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție.

Evoluția modificărilor actelor normative date în aplicarea art. 19 alin. 2 și 5 din Legea nr. 19/2000 pune în evidență tendința de limitare a locurilor de muncă în condiții deosebite prin intermediul măsurilor de prevenire și protecție care să asigure îmbunătățirea nivelului securității și al protecției sănătății lucrătorilor, în scopul normalizării condițiilor de muncă, accentul punându-se pe garantarea unui nivel mai bun de protecție a sănătății și securității angajaților, iar nu pe considerații pur economice care țin de asigurarea unui anumit nivel al cuantumului drepturilor de asigurări sociale. În acest context, întocmirea unor planuri de prevenire și protecție care conțin măsuri rămase restante de la an la an este contrară scopului normalizării condițiilor de muncă, recurenta neputându-se apăra doar prin invocarea îndepliniri formale a cerințelor impuse prin H.G. nr. 246/2007.

Față de cele ce preced, în lipsa unor motive de modificare, hotărârea recurată se impune a fi menținută.

4. Asigurarea despăgubirilor de viață, sănătate și bunuri ale polițiștilor. Calitatea procesuală pasivă. Lipsa legăturii cauzale a bolii cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu.

Drept administrativ.

Art. 28 lit. m) din Legea nr. 360/2002, H.G. nr. 1083/2008, Ordinul nr. 24/2009 emis de ministrul administrației și internelor, art. 68-71 din Legea nr. 263/2010, Ordinul nr. M.81/191/11030/2009 emis de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor și Serviciul Român de Informații

Plata efectivă a despăgubirilor acordate în baza H.G. nr. 1083/2008 se face de unitatea la care este/a fost încadrat polițistul, în cauză pârâțul Inspectoratul de Poliție al Județului Bacău. Prin urmare, excepția lipsei calității procesuale pasive invocate de pârâțul Ministerul Afacerilor Interne este fondată.

Expresia de polițist invalid, în sensul H.G. nr. 1083/2008, este proprie acestui act normativ, neputând fi semnificată potrivit altor dispoziții legale care cuprind aceeași expresie sau care fac referire la invaliditate.

Decizia medicală emisă în favoarea reclamantului, în baza Legii nr. 263/2010 și a Ordinului nr. M.81/191/11030/2009, cuprinde mențiunea că acesta este inapt pentru serviciul de poliție și stabilește gradul II de invaliditate, împrejurări care îl îndreptătesc pe reclamant la pensie de invaliditate, nu însă și la despăgubirile reglementate de art. 28 din Legea nr. 360/2002 și de H.G. nr. 1083/2008 câtă vreme, în privința legăturii cauzale a bolii sau accidentului cu îndeplinirea obligațiilor militare, sunt menționate dispozițiile art. 68 lit. c) din Legea nr. 263/2010, dispoziții potrivit cărora constituie cauză pentru care se cuvine pensie de invaliditate, „boli obișnuite și accidentelor care nu au legătură cu munca”.

Asupra recursului în materia contenciosului administrativ de față constată următoarele:

Prin cererea înregistrată la Curtea de Apel Bacău sub nr. 606/32/2012 din 1.08.2012 reclamantul H. D. a solicitat obligarea pârâților Ministerul Administrației și Internelor și Inspectoratul de Poliție al Județului Bacău la plata sumei de 8000 euro, conform H.G. 1083/2008, în echivalent în lei, la data plății și la plata cheltuielilor de judecată.

Prin întâmpinare, pârâtul Ministerul Administrației și Internelor a invocat excepțiile necompetenței materiale a Curții de Apel Bacău și a lipsei calității sale procesual pasive invocând art. 8 alin 1 și art. 9 alin din O.M.A.I. nr. 24/2009 privind normele metodologice de aplicare a H.G. nr. 1083/2008.

Prin sentința civilă nr. 192/9.10.2012 Curtea de Apel Bacău a admis excepția lipsei competenței materiale și a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalului Bacău.

La Tribunalul Bacău cauza a fost înregistrată sub nr. 606/32/2012* din 29.10.2012. Prin *sentința civilă nr. 473 din 18.02.2013 Tribunalul Bacău* a respins excepția lipsei calității procesual pasive a pârâtului Ministerul Administrației și Internelor; a respins acțiunea formulată împotriva pârâtului Inspectoratul de Poliție al Județului Bacău, ca nefondată.

Pentru a hotărî astfel, tribunalul a reținut următoarele:

Reclamantul H. D. a fost comisar șef de poliție, a suferit de o serie de afecțiuni după cum rezultă din procesul-verbal de unitate referitor la stabilirea împrejurărilor îmbolnăvirii comisarului șef de poliție H. D. Conform Deciziei medicale 5803/7 din 8.12. 2011, reclamantul a fost declarat invalid pentru serviciul în poliție diagnosticul clinic fiind acela de gută cronică, artrită cronică, hipertensiune arterială, grup de risc înalt, dislipidemie mixtă, cardiopatie hipertensivă și ischemică.

În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale pasive a MAI se are în vedere că art. 1 din H.G. 1083/2008 despăgubirile se acordă de către M.A.I.

H.G. 1083/2008 prevede acordarea despăgubirilor de 8000 euro polițistului rănit și polițistului invalid. Din textul de lege rezultă cu claritate că polițistul invalid este polițistul rănit clasat inapt pentru serviciul polițienesc. Deci pentru a se acorda dreptul în cauză polițistul trebuie să fi fost rănit.

Polițistul rănit este acela supus în timpul sau în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, independent de voința lui, efectelor unor cauze vătămătoare, în urma cărora ai este afectată integritatea anatomică și/sau funcționare a organismului.

Reclamantul nu a fost rănit în timpul serviciului. El a fost declarat invalid pentru serviciul în poliție deoarece suferă de anumite afecțiuni care nu s-au instalat în urma unei răniri în exercitarea funcției de polițist. Rănirea nu poate fi interpretată în sensul în care afecțiunile au intervenit în timpul exercitării serviciului deoarece orice persoană care de îmbolnăvește de hipertensiune și care lucrează poate să susțină că a fost rănită în timpul serviciului. Intenția legiuitorului este evidentă și anume aceea de a oferi o formă de protecție polițistului care exercitându-și funcția este rănit ori de o altă persoană ori datorită îndeplinirii unor misiuni care i-au pus integritatea fizică în pericol și s-a rănit.

Cererile de recurs.

În termenul prevăzut de art. 20 alin. 1 din Legea nr. 554/2004, împotriva hotărârii tribunalului au exercitat calea de atac a recursului reclamantul H. D. și pârâtul Ministerul Afacerilor Interne.

I. Invocând, în drept, dispozițiile art. 304 pct. 8 și 9 din Codul de procedură civilă, reclamantul a susținut următoarele:

Dreptul său la acordarea de despăgubiri în sumă de 8.000 euro este recunoscut de art. 28 alin. 1 lit. m) din Legea nr. 360/2002 și de art. 3 lit. c) din H.G. nr. 1083/2008, îndeplinind condiția descrisă în acest din urmă text. A parcurs procedura de acordare a acestor drepturi

conform art. 8 și 9 din Ordinul M.A.I. nr. 24/19.03.2009, cererea fiind-i respinsă cu o altă motivare, respectiv art. 2 lit. b) din H.G. nr. 1083/2008.

Legătura de cauzalitate dintre gradul de invaliditate și activitatea desfășurată a fost stabilită prin procesul-verbal de unitate nr. 63338/28.11.2011 prin care s-a reținut că „afecțiunile s-au produs în timpul și din cauza serviciului de poliție”.

Probele administrate înlătură concluzia instanței de fond, iar din interpretarea corelată a art. 2 lit. b) și c) și art. 3 lit. c) din H.G. nr. 1083/2008 rezultă că se încadrează în 2 lit. c) din H.G. nr. 1083/2008, invalid fiind polițistul clasat inapt pentru serviciul polițienesc de către comisiile de expertiză medicală și evaluare a capacității de muncă.

H.G. nr. 1083/2008 și Ordinul M.A.I. nr. 24/19.03.2009 sunt actele normative emise în temeiul art. 28 alin. 1 lit. m) din Legea nr. 360/2002. Dreptul la despăgubiri este stabilit prin lege, prin hotărâre a Guvernului și prin ordin fiind reglementate doar modalitățile concrete privind acordarea de despăgubiri. Despăgubirile implică acordarea unor sume de bani pentru polițiști în situația producerii riscurilor specifice activității de poliție.

II. Pârâțul Ministerul Afacerilor Interne a criticat hotărârea sub aspectul soluționării excepției lipsei calității sale procesual pasive, susținând următoarele:

În conformitate cu art. 8 alin. 1 și art. 9 alin. 1 din Ordinul M.A.I. nr. 24/2009 – emis în baza art. 7 din H.G. nr. 1.083/2008 – acordarea despăgubirilor prevăzute de art. 4 alin. 2 din hotărâre se face, la propunerea structurii de resurse umane a unității din care a făcut parte polițistul, de către conducătorul unității căruia îi este supusă aprobarea sau, după caz, respingerea cererii. Rezultă că decizia de acordare a despăgubirilor nu aparține ministrului, ci conducătorului unității la care este încadrat solicitantul.

Mai mult, conform art. 3 alin. 1 din Ordinul M.A.I. nr. 24/2009, achitarea despăgubirilor se face prin casieria unității la care a fost/este încadrat polițistul.

Prevederile menționate au în vedere și calitatea de ordonator terțiar de credite a șefului I.P. J. Bacău

Analizând cele două recursuri în raport de motivele invocate și de art. 304¹ din Codul de procedură civilă, *curtea de apel* constată următoarele:

Dreptul polițistului la asigurarea despăgubirilor de viață, sănătate și bunuri este prevăzut la art. 28 alin. 1 lit. m) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului; potrivit tezei finale a textului dreptul la asigurarea despăgubirilor de viață, sănătate și bunuri, se face „în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului”.

În executarea acestor dispoziții, Guvernul a adoptat *Hotărârea nr. 1083/2008 privind asigurarea despăgubirilor de viață, sănătate și bunuri ale polițiștilor*. Prevăzând, la art. 3, că Ministerul Internelor și Reformei Administrative este autoritatea care acordă despăgubirile acordate în baza H.G. nr. 1083/2008, legiuitorul nu conferit acestui minister calitatea de debitor direct al polițiștilor îndreptățiți a li se acorda acest tip de despăgubire, ci a stabilit care sunt categoriile de riscuri pentru care se acordă despăgubirile, categorii de riscuri pe care le-a enumerat exhaustiv la lit. a) – f).

Modalitățile concrete de acordare a despăgubirilor au fost stabilite, în baza art. 7 din H.G. nr. 1083/2008, prin *Ordinul nr. 24/2009 privind normele metodologice de aplicare a Hotărârii Guvernului nr. 1.083/2008 privind asigurarea despăgubirilor de viață, sănătate și bunuri ale polițiștilor*. Asigurarea despăgubirilor în caz de rănire, invaliditate sau deces al polițiștilor se face potrivit procedurii reglementate în capitolul II; potrivit art. 9 alin. 1, cererea pentru acordarea despăgubirilor - cerere care se depune, potrivit art. 8 alin. 1, „la structura de resurse umane a unității din care face/a făcut parte polițistul” -, însoțită de documentele justificative, „se analizează de structura de resurse umane la care au fost depuse, în termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării, urmând ca aceasta să propună conducătorului unității aprobarea sau, după caz, respingerea cererii”, în alineatele următoare fiind detaliate procedura de urmat în cazurile îndeplinirii ori neîndeplinirii condițiilor legale. Totodată, potrivit art. 3, despăgubirile, în cazul în care sunt acordate, sunt achitate „prin casieria unității la care este/a fost încadrat polițistul” .

Din dispozițiile menționate rezultă, așadar, că plata efectivă a despăgubirilor acordate în baza H.G. nr. 1083/2008 se face de unitatea la care este/a fost încadrat polițistul, în cauză pârâțul Inspectoratul de Poliție al Județului Bacău. Prin urmare, excepția lipsei calității procesuale pasive invocate de pârâțul Ministerul Afacerilor Interne este fondată și, pentru motivul prevăzut de art. 304 pct. 9 din Codul de procedură civilă, hotărârea recurată se impune a modificată acest sens, cu consecința respingerii acțiunii față de acest pârât.

În privința recursului reclamantului, sunt de reținut următoarele:

În cadrul dispozițiilor generale cuprinse în H.G. nr. 1083/2008, la art. 2, sunt definite semnificațiile termenilor și expresiilor decizia de impunere cuprinsul hotărârii. Astfel, la lit. b), expresia de „polițist rănit” are semnificația „polițistul supus în timpul sau în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, independent de voința lui, efectelor unor cauze vătămătoare, în urma cărora îi este afectată integritatea anatomică și/sau funcțională a organismului”, iar la lit. c) este redată semnificația expresiei de „polițist invalid”, respectiv „polițistul rănit clasat inapt pentru serviciul polițienesc de către comisiile de expertiză medicală și evaluare a capacității de muncă”.

Expresia de polițist invalid, în sensul H.G. nr. 1083/2008, este, așadar, proprie acestui act normativ, neputând fi semnificată potrivit altor dispoziții legale care cuprind aceeași expresie sau care fac referire la invaliditate.

Pierderea totală sau cel puțin a jumătate din capacitatea de muncă dă dreptul persoanei aflate în această situație la pensie de invaliditate potrivit art. 68 – 82 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice. Cauzele pentru care se acordă pensia de invaliditate sunt prevăzute la art. 68 alin. 1 și anume: a) accidente de muncă și bolile profesionale, conform legii; b) neoplazii, schizofrenie și SIDA; c) boli obișnuite și accidentelor care nu au legătură cu munca. Gradele de invaliditate sunt prevăzute în art. 69.

Evaluarea capacității de muncă, în vederea stabilirii gradului de invaliditate prin intermediul activității de expertiză medicală, potrivit art. 70 și art. 71 din Legea nr. 263/2010, la nivelul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații comisii de expertiză specifice acestor structuri. Comisiile de expertiză medico-militară de pe lângă spitalele din sistemul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, potrivit art. 71 alin. 3 teza a II-a, emit decizii medicale de încadrare într-un grad de invaliditate, care vor fi avizate de comisia centrală de expertiză medico-militară a Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor sau a Serviciului Român de Informații, după caz; aceste decizii medicale pot fi contestate potrivit alin. 9 al art. 71 din Legea nr. 263/2010. Constituirea, organizarea, funcționarea și atribuțiile comisiilor de expertiză medico-militară a fost reglementată (până la intrarea în vigoare a Ordinului nr. 124/2012) prin Ordinul Nr. M.81/191/11030/2009 pentru aprobarea *Regulamentului privind constituirea, organizarea, funcționarea și atribuțiile comisiilor de expertiză medico-militară*, emis de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor și Serviciul Român de Informații.

În cauză, în temeiul prevederilor din Legea nr. 263/2010 și a art. 4 din Ordinul nr. M.81/191/11030/2009, Comisia de expertiză medico-militară de pe lângă Spitalul Militar de Urgență Focșani a emis, cu luarea în considerare a procesului-verbal nr. 63338/28.11.2011 al I.P.J. Bacău – decizia medicală nr. 5203/7 din 8.12.2011, decizie avizată de Comisia Centrală de Expertiză Medico Militară. Conform prevederilor art. 4 din Ordinul nr. M.81/191/11030/2009, decizia cuprinde mențiunea că reclamantul este inapt pentru serviciul de poliție și stabilește gradul II de invaliditate, împrejurări care îl îndreptățesc pe reclamant la pensie de invaliditate, nu însă și la despăgubirile reglementate de art. 28 din Legea nr. 360/2002 și de H.G. nr. 1083/2008.

Potrivit art. 8 alin. 1 lit. b) din H.G. nr. 1083/2008, certificatul-decizie medicală (emis de comisiile de expertiză medicală și evaluare a capacității de muncă din spitalele Ministerului Administrației și Internelor sau comisiile medico-militare din spitalele militare ale Ministerului Apărării Naționale, avizat de Comisia centrală de expertiză medicală și

evaluare a capacității de muncă din cadrul Ministerului Administrației și Internelor) este unul dintre documentele obligatorii care se anexează la cererea de acordare a despăgubirilor; însă, potrivit aceluiași text, din acest document trebuie să rezulte că încadrarea într-un grad de invaliditate și, implicit, clasarea ca inapt pentru serviciul polițienesc „este urmarea faptului că polițistul a fost supus în timpul sau în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, independent de voința lui, efectelor unor cauze vătămătoare, acestea afectându-i integritatea anatomică și/sau funcțională a organismului”. Or, în decizia medicală nr. A – 5203/7. din 8.12.2011, în privința legăturii cauzale a bolii sau accidentului cu îndeplinirea obligațiilor militare, sunt menționate dispozițiile art. 68 lit. c) din Legea nr. 263/2010, dispoziții potrivit cărora, așa cum s-a arătat anterior, constituie cauză pentru care se cuvine pensia de invaliditate, „boli obișnuite și accidentelor care nu au legătură cu munca”.

Faptul că recurentul a urmat procedura prevăzută de Ordinul nr. 24/2009 nu este suficient pentru a putea beneficia de drepturile prevăzute de art. 28 din Legea nr. 360/2002 și de H.G. nr. 1082/2008, fiind necesar ca documentele depuse în sprijinul cererii de acordare a despăgubirilor să fie conforme cerințelor legale. În lipsa legăturii cauzale, stabilite pe bază de expertiză medicală, dintre afecțiunile reclamantului și îndeplinirea îndatoririlor de serviciu, recurentul-reclamant nu poate fi considerat polițist invalid în sensul dispozițiilor speciale din H.G. nr. 1083/2008 și din Ordinul nr. 24/2009, recursul său fiind vădit nefondat.

5. Control al Curții de Conturi. Scheme de plăți naționale directe complementare în sectorul zootehnic. Condiția lipsei datoriilor restante la bugetul de stat și la bugetul local. Limitele verificărilor administrative pe care trebuie să le efectueze Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură.

Drept administrativ.

Art. 2 lit. c), art. 4, art. 12¹ și art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. nr. 125/2006; art. 2 alin. 1 și 2, art. 5, art. 5 și 6 din Ordinul M.A.D.R. nr. 295/2007, art. 2, art. 4 și art. 6 din Ordinul M.A.D.R. nr. 215/2010, art. 13 din Ordonanța Guvernului nr. 14/2010.

Personalul A.P.I.A. este ținut a face un control scriptic și factual pentru a verifica existența exploatațiilor de bovine, adică pentru verificarea îndeplinirii primelor trei condiții de eligibilitate prevăzute de art. 2 alin. 1 din anexa la Ordinul nr. 295/2007 și, respectiv art. 2 din anexa la Ordinul nr. 215/2010, dar nu și pentru verificarea veridicității declarațiilor prin care solicitanții atestă că nu datorii la bugetul de stat și/sau local.

Pentru o verificare mai riguroasă a îndeplinirii condiției de eligibilitate privind lipsa datoriilor restante la bugetul de stat și bugetul local ar fi trebuit ca legiuitorul să impună ca, în locul declarației dată pe propria răspundere, solicitantul să depună certificat de atestare fiscală; însă, de lege lata, personalului A.P.I.A. nu i se poate pretinde să întreprindă verificări pentru care nu are nici mijloacele necesare și nici resurse.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 4222 din 21 noiembrie 2013*

Prin sentința civilă nr. 155/CA din 29.04.2012 Tribunalul Neamț a admis acțiunea formulată de reclamanta APIA – Centrul județean Neamț în contradictoriu cu pârâtele Curtea de Conturi a României și Camera de Conturi județul Neamț, precum și cererile de intervenție accesorii formulate de intervenientele A.P.I.A. București și A.E. S.R.L. Piatra Neamț și, în consecință: a anulat Încheierea cu nr. 54/27.07.2011 emisă de Curtea de Conturi a României – Comisia de Soluționare a Contestațiilor, precum și Decizia cu nr. 27/31.05.2011 emisă de

Camera de Conturi a Județului Neamț.

Pentru a hotărî astfel, tribunalul a reținut următoarele:

În urma controlului de audit, inspectorii financiari ai Curții de Conturi au impus ca entitatea verificată să procedeze la o nouă verificare a condițiilor de eligibilitate în care au fost acordate plățile naționale directe complementare (P.N.D.C.) în cursul anului 2010. Una din condițiile de eligibilitate era ca solicitanții fermieri să nu aibă, la data solicitării primelor, datorii restante la bugetul de stat și/sau la bugetul local. În acest scop, solicitanții au dat sub sancțiunea prevăzută de art. 292 C. pen. privind falsul în declarații, declarația pe proprie răspundere cu privire la lipsa datoriilor la buget.

Prin Decizia cu nr. 27/31.05.2011, Camera de Conturi a județului Neamț a decis că unitatea verificată va dispune măsuri pentru extinderea verificării modului de îndeplinire a condițiilor de eligibilitate pentru primele de exploatație acordate producătorilor agricoli în anul 2010, stabilirea integrală a sumelor necuvenite acordate, după caz, precum și recuperarea sumelor acordate nelegal, estimate la control la 420.660 lei, cât și a celor stabilite din verificarea proprie. În sarcina reclamantei s-a mai stabilit obligația stabilirii întinderii prejudiciului cauzat de plata nelegală a primelor la speciile de ovine/caprine, estimate la auditul efectuat la 4.016 lei și de recuperare a acestuia. Termenul de realizare a sarcinilor a fost inițial stabilit la 31.10.2011. Contestația împotriva deciziei cu nr. 27/31.05.2011 a fost respinsă prin Încheierea cu nr. 54/27.07.2011 emisă de Curtea de Conturi.

La verificarea condiției de eligibilitate referitoare la lipsa datoriilor, reclamanta a procedat în conformitate cu normele metodologice proprii, sens în care a impus solicitanților să dea declarație pe proprie răspundere că nu au datorii restante la bugetul de stat și/sau local, la data solicitării primei, fără a reieși că autoritatea publică auditată a încălcat norme imperative ale legii în verificarea condițiilor de eligibilitate. Din actele administrative atacate nu rezultă ce mijloace legale pot utiliza funcționarii publici ai A.P.I.A. pentru extinderea acestei verificări.

Organul fiscal este obligat la păstrarea secretului fiscal, putând comunica informații referitoare la obligațiile fiscale ale contribuabililor numai la cererea formulată de contribuabili sau de organele abilitate în acest scop. Nu rezultă că funcționarii A.P.I.A. pot solicita și pot obține prin mijloace legale, ce le sunt puse la dispoziție, de la autoritățile fiscale, informații privind datoriile fiscale ale contribuabililor, solicitanți ai primelor de la A.P.I.A.. Din actele normative în vigoare nu reiese că Agenție de Plăți și Intervenție în agricultură, are obligația de a solicita informații privind existența datoriilor fiscale ale beneficiarilor finanțărilor pentru investiții în agricultură, declarația acestora, dată pe propria răspundere, sub riscul sancțiunii prevăzute de art. 292 C. pen. privind falsul în declarației oficiale, fiind suficientă și reprezentând modalitatea legală de verificare a îndeplinirii obligațiilor.

În condițiile în care reclamanta nu a încălcat prevederi legale imperative în cursul verificării condițiilor de eligibilitate și în lipsa unor prevederi legale care să impună și alte verificări, decât existența declarațiilor date pe propria răspundere, obligațiile impuse de organele de control ale Curții de Conturi, nu au la bază prevederi legale care să justifice îndeplinirea acestor obligații.

Cererea intervenției A.P.I.A. București pentru obligarea pârâtelor la plata cheltuielilor de judecată este neîntemeiată întrucât nu se face dovada în dosar cu privire la cheltuielile suportate de această intervenientă, singurele cheltuieli dovedite, fiind taxa de timbru achitată de reclamantă.

Împotriva hotărârii tribunalului, în termenul prevăzut de art. 20 alin. 1 din Legea nr. 554/2004, *Curtea de Conturi a României* a formulat prezenta *cerere de recurs* în motivarea căreia a susținut următoarele:

I. Apreciind că reclamanta nu a încălcat prevederi legale imperative în cursul verificării condițiilor de eligibilitate, tribunalul a făcut o greșită interpretare și aplicare a legii.

În urma controlului s-a reținut neverificarea condiției de eligibilitate privind lipsa datoriilor restante la bugetul de stat și local, în sensul că reclamanta nu a verificat realitatea

declarațiilor pe proprie răspundere date de beneficiarii primelor; reclamanta nu a solicitat de la organele teritoriale de administrare fiscală confirmări scrise cu privire la veridicitatea declarațiilor pe proprie răspundere, deși, potrivit art. 6 din Ordinul M.A.P.D.R. nr. 295/2007 avea obligația verificării corectitudinii înscrisurilor din cererea de solicitare a primei, cu documentele anexate acesteia.

Având în vedere responsabilitățile reclamantei cu privire la implementarea schemelor de plăți directe pentru agricultură, acesteia îi revine obligația de a recupera sumele necuvenite acordate sub formă de sprijin.

II. Pentru a beneficia de prima de exploatație prevăzută de art. 2 din Ordinul nr. 215/201, solicitanții trebuie să depună, în faza de depunere a cererilor, pentru operativitate, declarația pe propria răspundere privind lipsa datoriilor restante, la data solicitării primei, la bugetul de stat și/sau local. Așadar, această declarație a fost prevăzută pentru operativitate și nu pentru a fi ignorată de reclamantă care trebuia să verifice întregul dosar, inclusiv aceste declarații. Lipsa datoriilor la bugetul de stat este una dintre cele patru condiții de eligibilitate cumulative, pentru acordarea primelor de exploatație pe anul 2010.

Art. 12¹ din O.U.G. nr. 125/2006 impune recuperarea sumelor acordate necuvenit, alin. 2 excluzând de la beneficiul acordării sprijinului financiar, pentru o perioadă de 3 ani, persoanele care înscriu sau atestă situații nerezale în documentele de decontare aferente sprijinului financiar. Instituția responsabilă pentru implementarea formelor de ajutor de stat este, potrivit art. 2 alin. 2 din O.G nr. 14/2010, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură prin centrele sale județene, acestora din urmă revenindu-le, potrivit art. 14, obligația constatării ajutorului necuvenit, calculul și individualizarea acestuia.

Legea nr. 1/2004 stabilește, la art. 3 lit. b) și c), că agenția asigură verificarea cererilor de plată primite de beneficiari și autorizează plata către aceștia în urma verificării cererilor de plată sau îi înștiințează cu privire la neregulile sesizate în vederea soluționării acestora.

Prin *întâmpinare*, intimata-reclamantă și intimata-intervenient Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură București au solicitat respingerea recursului, pentru argumente similare celor susținute în fața primei instanțe.

Examinând recursul formulat în raport de motivele invocate prin cererea de recurs și de art. 304¹ din Codul de procedură civilă, *Curtea de apel* constată următoarele:

Prin raportul de audit s-au constatat nereguli doar cu privire la veridicitatea declarațiilor pe propria răspundere date de producătorii agricoli care au solicitat, în anul 2010, prima de exploatație de bovine, privind inexistența datoriilor la bugetul de stat și bugetul local. Conform procesului-verbal de constatare din 5.05.2011/12.05.2011, în perioada supusă auditului - anul 2010 - au fost constatate abateri de la legalitate și regularitate în ceea ce privește acordarea primelor pe exploatația de bovine și modul de respectare a condițiilor specifice de eligibilitate pentru autorizarea plăților directe complementare în sectorul zootehnic la specia ovine/caprine, în cauză contestată fiind doar prima constatare, pentru care auditorii publici externi au reținut că prima a fost acordată fără a se asigura verificarea condiției de eligibilitate prevăzute de art. 2 alin. 1 lit. d) și art. 6 alin. 3 din anexa la O.M.A.D.R. nr. 215/2010, controlul administrativ rezumându-se la verificarea depunerii declarației pe propria răspundere a solicitanților. Din verificarea eșantionului selecționat au rezultat că mai mulți solicitanți nu îndeplineau condiția menționată. Valoarea estimativă a abaterii a fost stabilită la 420.660 lei.

Din actele administrative contestate rezultă că, în esență, măsurile dispuse în urma auditului efectuat de *Curtea de Conturi* sunt urmarea constatării faptului că, cu prilejul verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate de către solicitanții-fermieri a primelor din cadrul plăților naționale directe complementare, funcționarii din cadrul Centrului județean Neamț al A.P.I.A. nu au întreprins măsuri de control a veridicității și realității datelor înscrise de solicitanți în declarațiile pe propria răspundere; totodată, exercitarea unui control financiar preventiv formal asupra aceluiași cereri a determinat la aprobarea unor cereri care nu

îndeplineau condițiile de eligibilitate.

Aprobarea schemelor de plăți directe și plăți naționale directe complementare, care se acordă în agricultură începând cu anul 2007 este reglementată de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 125/2006*. Între aceste scheme, art. 2 lit. c) prevede plățile naționale directe complementare (PNDC) în sectorul zootehnic, reglementarea acestei scheme fiind făcută prin art. 9; potrivit alin. 3 al acestui din urmă text, plățile se acordă producătorilor agricoli, persoane fizice sau juridice, care dețin, cresc și exploatează animale de producție, identificate și înregistrate în sistemul național. Instituția responsabilă pentru implementarea schemelor de plăți directe pentru agricultură este, potrivit art. 4 alin. 2, Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură. Potrivit art. 13, modul de implementare, condițiile specifice și criteriile de eligibilitate pentru aplicarea schemelor de plăți directe și plăți naționale directe complementare se stabilesc, în acord cu reglementările comunitare în domeniu, prin ordin al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

În temeiul art. 1 și 13 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 125/2006*, Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale a emis *Ordinul nr. 295/2007* (publicat în Monitorul Oficial al României nr. 283 din 27 aprilie 2007) în vigoare până la data de 27.04.2010 când a fost publicat în Monitorul Oficial al României *Ordinul nr. 98/2010*. (referitor, însă, schemelor de plăți naționale directe complementare în sectorul zootehnic la speciile ovine/caprine). În privința modului de implementare, a condițiilor specifice, a criteriilor de eligibilitate și a termenilor de referință pentru aplicarea schemelor de plăți naționale directe complementare în sectorul zootehnic la specia bovine a fost emis un alt ordin și anume *Ordinul nr. 215/2010*, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 667/29.09.2010 (abrogat prin *Ordinul nr. 920/2013*, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 581/12.09.2013). *Ordinul nr. 295/2007* a suferit numeroase modificări, determinate, în principal, de extinderea prevederilor sale la anii următori anului 2007 (prin *Ordinul nr. 108/2011* – care a modificat *Ordinul nr. 98/2010* – a fost eliminată cerința lipsei datoriilor bugetare). Modificările însă nu au vizat nici condiția lipsei datoriilor bugetare, nici documentele ori verificările în sarcina A.P.I.A. sub aspectul analizat.

Așadar, în perioada verificată, în ceea ce privește schemele de plăți naționale directe complementare în sectorul zootehnic la specia bovine în vigoare, au fost *Ordinul nr. 295/2007* și, începând cu data de 29.09.2010, *Ordinul nr. 215/2010*.

Ambele ordine reglementează distinct condițiile de eligibilitate pentru acordarea primelor de exploatație și documentele care trebuie să însoțească cererea formulată de producătorii agricoli.

Astfel, sub primul aspect, atât *Ordinul nr. 295/2007*, prin art. 2 alin. 1 lit. d) din anexă, cât și *Ordinul nr. 215/2010*, prin art. art. 2 pct. 1 lit. d), art. 2 pct. 2 lit. d), art. 2 pct. 3 lit. d) din anexă, prevăd drept condiție de eligibilitate, ca solicitantul să nu aibă datorii la bugetul de stat și la bugetul local, dispozițiile din anexa la *Ordinul nr. 215/2010* referindu-se la datoriile restante la data formulării cererii.

Sub cele de-al doilea aspect, între documentele care trebuie să însoțească cererea formulată de producătorii agricoli, art. 2 alin. 2 lit. b) din anexa la *Ordinul nr. 295/2007* și art. 4 alin. 1 lit. e) din anexa la *Ordinul nr. 215/2010* prevăd depunerea unei declarații pe propria răspundere privind lipsa datoriilor la bugetul de stat (art. 2 alin. 2 lit. b) din primul ordin) respectiv 0 „declarație pe propria răspundere că nu au datorii restante la bugetul de stat și/sau la bugetul local, la data solicitării primei” (art. 4 alin. 1 lit. e) din anexa la *Ordinul nr. 215/2010*).

În privința verificărilor pe care trebuie să le facă personalul A.P.I.A. se dispune prin art. 5, art. 5¹ și 6 din anexa la *Ordinul nr. 295/2007* și art. 6 din anexa la *Ordinul nr. 215/2010*.

Potrivit art. 5, 5¹ (introdus prin *Ordinul nr. 381/2007*) și 6 din *Ordinul nr. 295/2007* (texte cu numeroase modificări), prin personal desemnat, A.P.I.A. este ținută să efectueze atât verificări scriptice în ceea ce privește corectitudinea înscrisurilor din documentele anexate la

cererea de solicitare a primei – prin confruntarea cu registrele de evidență a efectivelor de animale - Registrul agricol, Registrul național al exploatațiilor și prin accesul la baza de date pusă la dispoziție de Autoritatea Națională Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (cu privire la lista exploatațiilor, pentru fiecare județ, cu efectivele înregistrate în Registrul Național al Exploatațiilor) în vederea verificării înregistrării exploatațiilor de bovine/ovine/caprine în Registrul Național al Exploatațiilor – cât și verificări în teren pentru a stabili existența reală a efectivului pentru care se solicită prima, corespondența între efectivul înscris în cerere și cel înregistrat în Registrul Național al Exploatațiilor, astfel încât să rezulte efectivul eligibil la primă și corespondența între efectivul înscris în cerere și cel înregistrat în Registrul exploatației.

Potrivit art. 6 alin. 1 din anexa la Ordinul nr. 215/2010, agenția efectuează un control administrativ cu privire la existența înregistrării exploatațiilor de bovine cu minimum 3 capete de bovine și vârsta de minimum 6 luni; existența înregistrării animalelor menționate în lista cererii de solicitare a primei pe exploatație în anul 2010; c) existența înregistrării exploatațiilor la data-limită de depunere a cererilor de solicitare a primei pe exploatație în anul 2010. Alin. 3 al textului impune o verificare a corectitudinii înscrisurilor din cererea de solicitare a primei și din documentele anexate acesteia, conform procedurii elaborate de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.

Se constată, așadar, că personalul A.P.I.A. este ținut a face un control scriptic și factual pentru a verifica existența exploatațiilor de bovine, adică pentru verificarea îndeplinirii primelor trei condiții de eligibilitate prevăzute de art. 2 alin. 1 din Ordinul nr. 295/2007 și, respectiv art. 2 din anexa la Ordinul nr. 215/2010, dar nu și pentru verificarea veridicității declarațiilor prin care solicitanții atestă că nu datorii la bugetul de stat și/sau local. Sub acest din urmă aspect, ordinul prevede expres doar declarația pe propria răspundere a solicitantului, fără ca în articolele următoare să fie reglementate alte verificări în sarcina personalului A.P.I.A. De aceea, măsurile stabilite de Curtea de Conturi în sarcina reclamantei sunt excesive în raport de obligațiile reglementate în sarcina personalului A.P.I.A. sub aspectul verificării veridicității declarațiilor date de solicitanți pe propria răspundere.

Pentru o verificare mai riguroasă a îndeplinirii condiției de eligibilitate privind lipsa datoriilor restante la bugetul de stat și bugetul local ar fi trebuit ca legiuitorul să impună ca, în locul declarației dată pe propria răspundere, solicitantul să depună certificat de atestare fiscală; însă, de lege lata, personalului A.P.I.A. nu i se poate pretinde să întreprindă verificări pentru care nu are nici mijloacele necesare și nici resurse.

Nu sunt aplicabile dispozițiile cuprinse în Ordonanța Guvernului nr. 14/2010 privind măsuri financiare pentru reglementarea ajutoarelor de stat acordate producătorilor agricoli, începând cu anul 2010, invocate prin cererea de recurs. În ceea ce privește anul 2010, potrivit art. 13, se consideră a fi ajutor necuvenit: sumele acordate în temeiul ordonanței și utilizate pentru alte scopuri decât cele pentru care au fost solicitate; sumele acordate prin înscrierea sau atestarea de către beneficiari a unor date ori situații nereale pe documentele de decontare aferente ajutorului prevăzut în ordonanță sau cu încălcarea în orice mod a prevederilor ordonanței. În cauză, niciuna dintre aceste situații nu poate fi reținută întrucât: nu s-a stabilit un alt scop al utilizării sumelor decât cel pentru care au fost solicitate; datele nereale înscrise în unele dintre declarațiile pe propria răspundere privesc existența/inexistența datoriilor bugetare, iar nu decontarea ajutorului; prin actele administrative contestate nu s-a reținut vreun alt mod de încălcare a O.G. nr. 14/2010 în raport de care se putea face o analiză a respectării legalității. De altfel, în ceea ce privește recuperarea sumelor necuvenite acordate sub formă de sprijin conform O.U.G. nr. 125/2006 se dispune prin însăși această ordonanță de urgență, respectiv prin art. 12¹ introdus Legea nr. 139/2007 (Monitorul Oficial al României 352/23.05.2007); însă, și prin acest text (alin. 2) se face referire la înscrierea sau atestarea de date ori de situații nereale pe documentele de decontare aferente sprijinului financiar, iar nu la atestarea de date nereale pe declarația pe propria răspundere referitoare la datoriile bugetare.

Față de cele ce preced, curtea de apel constată că nu există motive de casare ori de

modificare a hotărârii recurate.

6. Insolvență. Deschiderea procedurii. Condiții. Excepția de neexecutare a contractului.

Drept civil

Art. art.3 pct.1 lit. a, pct. 3 și pct. 12, art. 31 și 36 Legea 85/2006

Este pe deplin dovedit că neplata sumelor pretinse drept creanță principală nu s-a datorat stării economice a recurenteii, ci ca urmare a refuzului explicit de a achita sumele pretinse, refuz întemeiat pe excepția de neexecutare a contractului. Este adevărat că judecătorul sindic poate să înlăture un refuz formal și abuziv întemeiat pe excepția de neexecutare a contractului după formularea cererii de deschidere a procedurii, dacă acesta s-ar fi făcut doar pentru a înlătura aplicarea dispozițiilor Legii 85/2006.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 3892 din 5 noiembrie 2013*

Prin sentința civilă 334/F/05.06.2013 a respins excepțiile invocate de debitor și contestația acestuia.

A admis cererea formulată de creditorul SC M.P ESRL pentru deschiderea procedurii insolvenței împotriva debitorului S.C.L. SRL și în temeiul art. 33 alin. 4 din Legea privind procedura insolvenței, a dispus deschiderea procedurii insolvenței împotriva debitorului SC „L.” SRL.

În temeiul art. 34 din Legea privind procedura insolvenței, a numit administrator judiciar provizoriu pe M.R.L IAȘI SPRL care va îndeplini atribuțiile prevăzute de art.20 din lege, cu o retribuție provizorie de 1000 lei/lună.

În temeiul art. 61 din Legea privind procedura insolvenței, a dispus notificarea deschiderii procedurii debitorului, creditorului și Oficiului Registrului Comerțului, prin Buletinul Procedurilor de Insolvență, în vederea efectuării mențiunii în temeiul art.61 din Legea privind procedura insolvenței și a fixat termenele limită prevăzute de Legea 85/2006.

A dispus trimiterea notificărilor către toți creditorii, de către administratorul judiciar și comunicarea sentinței către Judecătoria Piatra Neamț în a cărei jurisdicție se află sediul debitorului declarat în Registrul Comerțului și tuturor băncilor unde debitorul are deschise conturile.

Pentru a pronunța această hotărâre instanța de fond a reținut următoarele:

La data de 02.02.2010, între părțile în litigiu s-a încheiat contractul nr.605 în baza căruia creditorul a livrat debitorului produse farmaceutice și parafarmaceutice, iar pentru plata acestora creditorul a emis facturi fiscale care au fost acceptate în totalitate la plată de către debitor prin semnătură și prin aplicarea ștampilei, că pentru debitor contractul a fost semnat de numita T.A .

La data de 01.01.2011, părțile încheie o anexă la contract care este semnată pentru debitor tot de numita T.A și poartă ștampila debitorului.

Contractul s-a derulat între părți, dar pe parcursul executării, pentru o parte din produse creditorul a cerut să-i fie returnate ori au fost blocate la vânzare potrivit deciziei producătorului, în acest sens fiind corespondența dintre părți existentă la filele 194-210, vol.1. Această corespondență dovedește și faptul că susținerile avocatului debitor consemnate în preambulul hotărârii potrivit cărora debitorul nu a beneficiat de produse livrate și că facturile anexate cererii deduse judecății de creditor nu au fost emise în baza contractului nr. 605/02.02.2010, nu corespund adevărului.

Acceptarea la plată a facturilor fiscale prin semnătură și aplicarea ștampilei debitorului și corespondența dintre părți dovedesc faptul că acesta a fost de acord cu executarea contractului, că acesta a valorificat cea mai mare parte din medicamentele furnizate de creditor.

Din decizia nr. 60/09.12.2009 și extrasul REVISAL rezultă că începând cu data de 10.12.2009, debitorul S.C. L. SRL a dispus încetarea contractului individual de muncă nr.1/30.03.2009 al numitei T.A și că există la dosarul cauzei nici măcar un început de dovadă scrisă prin care debitorul să fie reclamat furtul ștampilei.

Având în vedere că debitorul a acceptat executarea contractului de vânzare-cumpărare, că acesta și anexa sa nu poartă numai semnătura numitei T.A ci și ștampila debitorului a cărei sustragere nu a fost niciodată reclamată, a respins excepția nulității absolute a înscrisurilor contestate ca nefiind fondată, probatoriu analizat în cele ce preced conducând la concluzia că debitorul a delegat-o pe numita T.A ca să negocieze actele încheiate cu creditorul tocmai ca să preconstituie probe, care într-un eventual litigiu cum este contestația debitorului, să susțină excepția nulității absolute actelor încheiate cu creditorul.

Că din raportul de expertiză contabilă judiciară întocmit de expertul contabil M. V. rezultă că debitorul datorează creditorului SC M. E. SRL suma de 385.873,28 lei, reprezentând debit principal precum și suma de 527.687,76 lei cu titlu de penalități totale.

Solicitându-se expertului de către instanță să stabilească dacă în cuantumul creanței invocate intră și c/valoarea medicamentelor cu lipsuri calitative precum și cele pentru care debitorul a făcut protest, acesta a concluzionat că în cuantumul creanței ce se pretinde intră și c/valoarea unui medicament în valoare de 23,64 lei.

Pentru medicamentele Centrum junior 30 CPR, Centrum Silver Luteină 30 CPR și Sab Simplex Sup.30 ml, nu a putut stabili, iar medicamentele Centrum Luteină 30 CPR, Asperin Cardio, Ospexim 500 mg 12 CPR și Ultraproct 10 supoz, au fost restituite.

Întrucât debitorul nu a pus la dispoziția expertului contabil toate documentele solicitate, expertul a precizat că nu a putut face un calcul distinct pentru fiecare medicament în parte retras de la vânzare și a precizat că contravaloarea facturilor ce fac obiectul unui contract de cesiune nu este inclusă în suma de 385.847,87 lei și că într-o proporție considerabilă creanța creditorului SC M.P E SRL este certă, lichidă și exigibilă și depășește cu foarte mult valoarea prag prevăzută la art.3 pct.12 din Legea nr.85/2006.

În consecință, în temeiul art.11 din Legea nr. 85/2006 a respins contestația debitorului și a admis cererea creditorului, urmând ca ulterior, dacă părțile vor depune la dosar și alte documente care să privească medicamentele de la pozițiile 1-2 și 7 din tabelul întocmit de expert la stabilirea cuantumului creanței administratorul judiciar să deducă din creanța invocată de creditor (preț și penalități) pe lângă suma de 23,64 lei și valoarea medicamentelor pentru care expertul neavând documente nu a putut-o stabili.

Prin 3892/05 noiembrie 2013 s-a admis recursul, s-a modificat în tot sentința recurată în sensul că s-a respins cererea de deschidere a procedurii ca nefondată.

Pentru a pronunța această hotărâre instanța de recurs a reținut următoarele:

Recurenta a fost înregistrată sub nr. J27/1464/2008 din 30.07.2008 în Registrul Comerțului, iar din informațiile comunicate de Oficiul Național al Registrului Comerțului rezultă că începând cu 26.07.2009 administrator al societății recurente a fost dl. D.I (filele 22-24 vol.I).

În perioada 07.05.2010 – 01.09.2011 între recurentă și intimată au existat raporturi juridice contractuale, așa cum rezultă din facturile invocate de creditor, în baza cărora intimata a livrat produse farmaceutice, iar recurenta achitând în parte produsele livrate de intimată.

În cursul derulării raporturilor contractuale intimata a solicitat recurente să retragă și să returneze o parte din produsele livrate acesteia prin înștiințările din 9.06.2010; 14.10.2010; 17.12.2010; 29.04.2011; 15.04.2011; 8.04.2011.

În urma acestor retrageri de medicamente, recurenta a refuzat să achite suma de

385.873,28 lei, apreciind neîndeplinirea corectă a obligațiilor la care s-a obligat intimata și, așa cum se reține prin raportul de expertiză, refuzul plății a fost comunicat societății intimată (filele 42 vol. II).

De asemenea, expertul reține că nici intimata nu a făcut dovada întocmirii unor facturilor storno pentru medicamentele returnate de recurentă (fila 43).

Pe de altă parte, intimata invocă drept temei pentru obligațiile reprezentând accesorii contractul 605/2.02.2010 încheiat de intimată și recurentă, iar în contract se arată că aceasta din urmă a fost reprezentată la încheierea contractului de numita d-na T.A .

Societatea recurentă era reprezentată statutar de administratorul D. I., iar în recurs, d-na T.A , prezentă în instanță, arată că semnătura de pe contractul invocat de intimat nu îi aparține, recurenta invocând pe cale de excepție, atât la fond cât și în recurs, nulitatea contractului.

Așa fiind, instanța de recurs reține caracterul litigios al raporturilor juridice dintre cele două părți, respectiv caracterul incert al întinderii drepturilor și obligațiilor părților din pretinsul contract.

Din probele administrate, rezultă că neîndeplinirea obligațiilor de plată de către recurentă la termenele prevăzute pentru facturile emise de intimată nu s-a datorat lipsei de lichidități ale societății debitoare ci aspectele litigioase referitoare la executarea raporturilor contractuale dintre părți.

Potrivit art.3 pct.1 lit. a din Legea 85/2006, insolvența este prezumată ca fiind vădită atunci când, după 90 de zile de la scadență, nu a plătit datoria sa față de creditor, prezumția fiind relativă.

Din înscrisul depus în dosarul cauzei la 7.11.2013 (fila 13) recurenta recunoaște că a achiziționat produse în valoare de 554.626,38 lei din care a achitat suma de 158.753, 10 lei fiind rămasă de plată suma de 385.873,28 lei, sumă pretinsă de intimat cu titlu de debit principal prin cererea de deschidere a procedurii. Așadar, este recunoscută de debitoare, anterior dispunerii efectuării expertizei de către judecătorul sindic, cuantumul valorii mărfurilor livrate de intimată și refuzate la plată de către recurentă, expertiza dispusă sub acest aspect neavând utilitate în cauză.

Potrivit art. 31 al. 1 din Legea 85/2006, orice creditor îndreptățit să solicite deschiderea procedurii, împotriva unui debitor prezumat în insolvență.

Creditorul este îndreptățit să solicite deschiderea procedurii dacă are o creanță mai mare de 45.000 lei, lichidă și exigibilă de mai mult de 90 de zile (art. 3 pct. 6 și 12).

În ceea ce privește certitudinea creanței, chiar dacă recurenta recunoaște cuantumul produselor livrate, având în vedere returnările de produse solicitate de reclamantă și preținsele pierderi pe care aceste returnări de produse și lipsurile calitative ale produselor supuse returnării și deja vândute i le-ar fi cauzat, ca urmare a modului în care și-a executat propriile obligații contractuale, precum și lipsa dovezii deducerii din prețul facturat a produselor returnate sunt de natură a califica drept incertă creanța pretinsă.

În ceea ce privește penalitatea pretinsă în temeiul contractului 605/2010, față de contestarea validității contractului, de împrejurarea că acest contract nu a fost semnat de reprezentantul statutar al societății recurente, iar persoana care se pretinde că ar fi semnat contractul, în instanța de recurs nu recunoaște că ar fi semnat acest contract, creanța reprezentând penalitățile care reprezintă peste 130% din valoarea debitului principal, sunt de asemenea incerte.

Așadar, creditorul nu face dovada unor creanțe certe care să-l îndreptățească să solicite deschiderea procedurii, intimata având deschisă calea dreptului comun pentru valorificarea drepturilor rezultând din raporturile contractuale preținse.

Este adevărat că judecătorul sindic, în procedura de deschidere a procedurii, a procedat în determinarea certitudinii creanței, or o astfel de judecată trebuie să urmeze calea dreptului comun, în procedura insolvenței creditorul fiind obligat să dovedească certitudinea creanței și nu să solicite o judecată pe fondul dreptului, aceasta putându-se realiza, eventual,

față de exigențele dispozițiilor art. 36 din Legea 85/2006, doar în situația în care, după deschiderea procedurii, se solicită înscrierea unei creanțe a cărei certitudine nu este recunoscută de părți.

Pe de altă parte, pentru a solicita deschiderea procedurii debitorul trebuie să fie în stare de insolvență, efectivă sau prezumată.

În cauză creditorul invocă starea de insolvență prezumată din faptul neachitării prețului produselor livrate cu mai mult de 90 de zile de la scadență. Este pe deplin dovedit că neplata sumelor pretinse drept creanță principală nu s-a datorat stării economice a recurentei, ci ca urmare a refuzului explicit de a achita sumele pretinse, refuz întemeiat pe excepția de neexecutare a contractului. Este adevărat că judecătorul sindic poate să înlăture un refuz formal și abuziv întemeiat pe excepția de neexecutare a contractului după formularea cererii de deschidere a procedurii, dacă acesta s-ar fi făcut doar pentru a înlătura aplicarea dispozițiilor Legii 85/2006.

În cauză însă, refuzul a fost făcut explicit anterior formulării cererii de deschidere a procedurii, creditorul cunoscând acest refuz atât de la recurentă, așa cum reține expertul contabil, dar și din sentința civilă 267/06.12.2011 când, tot în temeiul refuzului justificat de excepția de neexecutare a contractului, instanța a respins cererea aceleiași intimat formulate tot într-o procedură specială (ordonanță de plată), instanța de judecată recomandând creditoarei, prin considerentele sentinței menționate, să-și valorifice pretensiile pe calea dreptului comun.

În pofida acestei recomandări creditorul a optat tot pentru o procedură specială, procedura insolvenței, procedură în care prezumția relativă de insolvență instituită de lege, a fost înlăturată prin excepția de neexecutare a contractului.

Evident că, în condițiile în care, după soluționarea litigiului în procedura de drept comun și stabilirea cu certitudine a creanței intimatului, debitorul nu își execută obligația și sunt îndeplinite și celelalte condiții prevăzute de Legea 85/2006, intimata poate solicita deschiderea procedurii insolvenței.

7. Atribuirea denumirilor de străzi. Calitate procesuală pasivă. Limitele controlului jurisdicțional exercitat de instanța de contencios administrativ.

Drept administrativ.

Art. 7 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999; art. 3, art. 20 alin. 1, art. 21 alin. 1, art. 23, art. 36 alin. 2 lit. c) și alin. 5 lit. d) din Legea nr. 215/2001; art. 2, 3 și 5 din Ordonanța Guvernului nr. 63/2002.

Atât art. 36 din Legea nr. 215/2001, cât și dispozițiile speciale cuprinse în Ordonanța Guvernului nr. 63/2002 dau în competența consiliilor locale atribuirea numelor anumitor persoane unor străzi, parcuri, piețe și a altor asemenea locuri publice, această atribuție fiind exercitată în sfera celor prevăzute de art. 36 alin. 2 lit. c) din Legea nr. 215/2001 privind administrarea domeniului public și privat al comunei, orașului sau municipiului. Din dispozițiile menționate rezultă în mod clar că prerogativa atribuirii de denumiri de străzi aparține în mod exclusiv consiliului local și, prin urmare, calitatea procesuală pasivă în acțiunea în contencios administrativ, prin care reclamantul urmărește atribuirea numelui său unei străzi, aparține consiliului local, ca organ deliberativ prin care se realizează, potrivit art. 23 din Legea nr. 215/2001, autonomia locală în unitatea administrativ-teritorială, investit de lege cu atribuția prin intermediul căreia reclamantul și-ar putea valorifica dreptul pretins a-i fi fost vătămat.

Legiutorul a investit organul administrativ cu o putere de apreciere în privința

atribuirii denumirii unei străzi, singura problemă care se impune a fi verificată fiind aceea a modului de exercitare de către organul administrativ a acestui drept de apreciere, respectiv dacă a fost exercitat în marja legală de apreciere sau dacă a fost exercitat cu exces de putere, în sensul definit prin art. 2 alin. 1 lit. n) din Legea nr. 554/2004.

Dreptul și interesul reclamantului este pus în balanță cu interesul colectivității locale cu privire la denumirea străzilor din unitatea administrativ-teritorială ai cărei locuitori reprezintă colectivitatea locală. În situația dată, având în vedere faptul că denumirea unor străzi își pune amprenta asupra individualității colectivității locale, ținând seama și de incidența principiului majorității (art. 45 alin. 2 și 3 din Legea nr. 215/2001) ca urmare firească a eligibilității mandatelor de consilieri locali, această instanță apreciază că o hotărâre în sensul solicitat de recurentul-reclamant ar reprezenta o substituție totală a acesteia în atribuția Consiliului local al municipiului Piatra Neamț ceea ce ar semnifica o încălcare a principiului separației puterilor în stat.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 4755 din 19 decembrie 2013*

Asupra recursului în materia contenciosului administrativ de față constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Neamț sub nr. 5156/103/2012 din 24.10.2012, reclamantul H. O. a chemat în judecată pe pârâții Primăria municipiului Piatra Neamț, prin primar și Consiliul local al municipiului Piatra Neamț pentru refuzul de atribuire a denumirii „Dr. O. H.” unei străzi din municipiul Piatra Neamț; recunoașterea acestui drept al său de atribuire a denumirii „Dr. O. H.” unei străzi din municipiul Piatra Neamț, potrivit Deciziei nr. 1051/16.07.2009 privind acordarea calității de Luptător în Rezistența Anticomunistă; obligarea celor doi pârâți, în solidar, la plata de despăgubiri, în cuantum de 5.000 lei /zi întârziere până la punerea în executare a dreptului de atribuire a denumirii „Dr. O. H.” unei străzi din municipiul Piatra Neamț, conform art. 7 alin. 1 lit. d din O.U.G. nr. 214/1999 și obligarea, în solidar, a pârâților la plata cheltuielilor de judecată.

Prin întâmpinare, Municipiul Piatra Neamț, prin primar, a invocat lipsa calității sale procesuale pasive, deoarece nu este îndreptățit a atribui denumiri de străzi.

Pârâțul Consiliul local al municipiului Piatra Neamț a depus întâmpinare, prin care a solicitat respingerea acțiunii; totodată a invocat excepțiile lipsei de obiect și a prematurității.

Reclamantul a depus precizări, în sensul că înțelege să se judece cu pârâțul Municipiul Piatra Neamț, prin primar și nu cu Primăria municipiului Piatra Neamț. La termenul de judecată din 15.03.2013, urmare precizărilor formulate de reclamant, a fost introdus în cauză pârâțul Municipiul Piatra Neamț, prin Primar, fiind scoasă din cauză pârâta Primăria Municipiului Piatra Neamț.

Prin *sentința civilă nr. 121/CA din 5.04.2013 Tribunalul Neamț* a hotărât următoarele: a admis excepția lipsei calității procesuale pasive a Municipiului Piatra Neamț, prin primar și a respins acțiunea formulată de reclamant în contradictoriu cu acest pârâț pentru lipsa calității procesuale pasive; a respins excepția lipsei de obiect invocată de pârâțul Consiliul local al municipiului Piatra Neamț; a admis excepția prematurității capătului de cerere privind obligarea pârâților la plata de despăgubiri invocată de pârâțul Consiliul local al municipiului Piatra Neamț; a respins, ca inadmisibil, capătul de cerere privind obligarea pârâților la plata de despăgubiri; a respins ca nefondată, acțiunea formulată de reclamant în contradictoriu cu pârâțul Consiliul local al municipiului Piatra Neamț.

Pentru a hotărî astfel, tribunalul a reținut următoarele:

Pentru determinarea ordinii în care instanța se pronunță asupra excepțiilor procesuale invocate concomitent, de pârâți, respectiv excepția lipsei calității procesuale pasive a Municipiului Piatra Neamț, prin Primar, excepția lipsei de obiect și excepția prematurității capătului de cerere privind obligarea pârâților la plata de despăgubiri, se va avea în vedere, pe

de o parte, criteriul impus de legiuitor în art. 137 alin.1 Codul de procedură civilă, iar, pe de altă parte, caracterul și efectele pe care le produc acestea în cadrul procesului civil.

Excepția lipsei calității procesuale pasive a Municipiului Piatra Neamț, este fondată. Calitatea procesuală pasivă presupune existența unei identități între pârât și persoana obligată în raportul juridic dedus judecării sau persoana față de care se urmărește să se stabilească un drept. Astfel, în materie de contencios administrativ, este recunoscută de lege calitate procesuală oricărei autorități publice emitente a unui act administrativ unilateral. Sunt de reținut dispozițiile art. 36 alin. 5 lit. d și art. 45 din Legea nr. 215/2001, dispoziții prin care consiliul local i se recunoaște capacitatea administrativă de a adopta hotărâri. În consecință, consiliul local are și calitatea de a sta în justiție în cauzele al căror obiect se referă la actele pe care le adoptă.

Cu privire la excepția prematurității capătului de cerere privind obligarea pârâților la plata de despăgubiri, sunt de reținut dispozițiile art. 24 alin. 1 din Legea nr. 554/2004 și faptul că reclamantul nu este în posesia unei hotărâri definitive și irevocabile pronunțată de instanța de contencios administrativ, în contradictoriu cu pârâții, astfel că cererea de obligare a acestora la plata de despăgubiri este prematură.

Excepția lipsei de obiect este nefondată. Reclamantul a afirmat încălcarea unui drept, respectiv dreptul de atribuire a denumirii „Dr. O. H.” unei străzi din municipiul Piatra Neamț, potrivit Deciziei nr. 1051/16.07.2009 privind acordarea calității de Luptător în Rezistența Anticomunistă, susținând că votul consilierilor este abuziv, prevederilor O.U.G. nr. 214/1999 contrar.

Pe fondul cauzei, se reține că, în baza Deciziei nr. 1051/16.07.2009 și art. 7 alin. 1 lit. d din O.U.G. nr. 214/1999, reclamantul a solicitat Primăriei municipiului Piatra Neamț (prin cererea nr. 45173/30.11.2011) atribuirea denumirii de „Dr. O. H.” unei străzi din municipiul Piatra Neamț. Consiliul Local, în urma avizului favorabil nr. 17/2012 al Comisiei de atribuire de denumiri a județului Neamț, care funcționează în cadrul Instituției Prefectului Neamț, a supus votului consilierilor locali proiectul de hotărâre privind atribuirea denumirii „Dr. O. H.” unei străzi din Municipiul Piatra Neamț. Însă, în ședința ordinară din data de 28.08.2012, acest proiect de hotărâre nu a întrunit numărul de voturi pentru a fi adoptat.

Se au în vedere dispozițiile art. 36 din Legea 215/2001. Aprecierea privind oportunitatea atribuirii denumirii „Dr. O. H.” unei străzi din municipiul Piatra Neamț, este atributul exclusiv al pârâtului Consiliului Local al municipiului Piatra Neamț, care se manifestă prin hotărârea adoptată de acesta; sub acest aspect, hotărârea consiliului local nu poate fi cenzurată în procedura contenciosului administrativ, instanța putându-se pronunța numai cu privire la legalitatea actului administrativ, nu și cu privire la oportunitatea acestuia. Astfel, instanța de contencios administrativ nu se poate substitui pârâtului pentru a-i suplini acordul de voință cu privire la solicitarea reclamantului, respectiv atribuirea denumirii „Dr. O. H.” unei străzi din municipiul Piatra Neamț.

Împotriva hotărârii tribunalului, în termen legal, reclamantul H. O. a formulat prezenta *cerere de recurs* în motivarea căreia a susținut următoarele:

Tribunalul a făcut o greșită aplicare a legii în privința excepțiilor lipsei calității procesuale pasive a municipiului Piatra Neamț, prematurității solicitării daunelor și inadmisibilității capătului de cerere privind despăgubirile.

Municipiul Piatra Neamț, ca instituție distinctă cu personalitate juridică, are obligații specifice, prealabile hotărârii consiliului local și fără de care acesta din urmă nu ar fi putut hotărî pentru punctul de pe ordinea de zi din 28.08.2012, de reținut fiind dispozițiile art. 61 din Legea nr. 215/2001 alin. 1. Actele elaborate de compartimentele din subordinea primarului, printr-o documentare și analiză serioasă, au fost supuse votului consiliului, însă avizele favorabile au fost nesocotite de consilieri – situație față de care a chemat în judecată și municipiul, direct angajat în procesul de reglementare, dar și răspunzător pentru că nu a acționat împotriva hotărârii prin care Consiliul local i-a respins cererea.

Cererea de despăgubire nu este prematură deoarece daunele constituie sancțiune

pentru ilegală și netemeinică respingere a cererii sale de către Consiliul local Piatra Neamț care i-a analizat cererea prin abuz de drept și arbitrar.

Pe fondul cauzei, hotărârea este netemeinică și nelegală, ca o consecință a greșitei interpretări și aplicări a legii. Aprecierea tribunalului cu privire la oportunitatea atribuirii denumirii unei străzi este consecința unei greșite interpretări a art. 36 alin. 2 lit. c) din Legea nr. 215/2001.

Dreptul pretins s-a născut în temeiul art. 7 alin. 1 lit. d) din Legea nr. 214/1999, fiind un drept special personal, instituțiile vizate în aplicarea legii având o obligație corelativă. Dacă legiuitorul ar fi vrut să lase la puterea consiliului local dreptul conferit prin lege, acesta ar trebui să rezulte explicit din textul legii. Textul face dovada că legiuitorul a vrut să dea deplină substanță și obligație Consiliului local Piatra Neamț de a-i respecta un drept care i-a fost conferit de lege, obligație care nu poate fi anulată prin interpretarea extensivă a noțiunii de oportunitate. Câtă vreme toate avizele tehnice și juridice erau pozitive, iar avizul unei comisii formate din cinci membri este total nemotivat, membrii consiliului local trebuiau să dea importanța cuvenită aplicării legii, să cenzureze critic avizul și să-i aprobe cererea.

Sușinerile potrivit cărora în procedura specială de adoptare a unei hotărâri pozitive ar fi implicată voința cetățenilor este consecința unei greșite interpretări a legii în condițiile în care cetățenii pot face astfel de cereri, dar denumirea străzilor nu mai este la dispoziția cetățeanului. Președintele de ședință a confundat procedura de acordare a titlului de cetățean de onoare al orașului cu cea pentru acordarea denumirii unei străzi.

Pârâții Municipiul Piatra Neamț și Consiliul local al municipiului Piatra Neamț au formulat întâmpinări prin care au solicitat respingerea recursului pentru argumente similare celor invocate la instanța de fond.

Examinând hotărârea recurată, *curtea de apel* constată următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată reclamantul a afirmat și a pretins recunoașterea de către pârâți a dreptului său prevăzut de art. 7 alin. lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999, de atribuire a numelui său unei străzi din municipiul Piatra Neamț. Recunoașterea acestui drept reprezintă capătul principal de cerere, acordarea de despăgubiri de 5.000 lei/zi de întârziere fiind solicitată până la punerea în executare a «dreptului de atribuire a denumirii „Dr. O. H.” unei străzi din Municipiul P. Neamț».

În beneficiul persoanelor care au calitatea de luptător în rezistența anticomunistă, așa cum este reclamantul potrivit deciziei nr. 1051/16.07.2009, art. 7 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999 prevede „atribuirea, în condițiile legii,” a numelui acestor persoane „unor străzi, parcuri, piețe și altor asemenea locuri publice”. Așadar, potrivit textului, atribuirea numelor persoanelor care au calitatea de luptător în rezistența anticomunistă unor străzi, parcuri, piețe și a altor asemenea locuri publice nu se face în mod direct în baza dispozițiilor speciale pe care este întemeiată acțiunea reclamantului, că „în condițiile legii”.

Reglementând, prin art. 36, categoriile de atribuții exercitate de consiliul local, Legea nr. 215/2001 prevede, în alin. 5 lit. d), atribuirea sau schimbarea de, „în condițiile legii, denumiri de străzi, de piețe și de obiective de interes public local.” Se constată, astfel, că și Legea nr. 215/2001 face trimitere la legea specială în materia atribuirii sau schimbării de denumiri.

Atribuirea sau schimbarea de denumiri este reglementată prin Ordonanța Guvernului nr. 63/2002, ordonanță care, la art. 1 indică legea ca modalitatea de atribuire sau schimbare a denumirilor unităților administrativ-teritoriale, iar la art. 2 reglementează atribuirea sau schimbarea de denumiri, altele decât cele prevăzute la art. 1. În privința atribuirii sau schimbării de denumiri pentru parcuri, piețe, oboare, cartiere, străzi, stații ale mijloacelor de transport în comun, precum și pentru obiective și instituții de interes local, art. 2 lit. d) prevede că acestea se fac de către „consiliile locale, prin hotărâre”.

Se constată că atât art. 36 din Legea nr. 215/2001, cât și dispozițiile speciale cuprinse în Ordonanța Guvernului nr. 63/2002 dau în competența consiliilor locale atribuirea numelor

anumitor persoane unor străzi, parcuri, piețe și a altor asemenea locuri publice, această atribuție fiind exercitată în sfera celor prevăzute de art. 36 alin. 2 lit. c) din Legea nr. 215/2001 privind administrarea domeniului public și privat al comunei, orașului sau municipiului. Din dispozițiile menționate rezultă în mod clar că prerogativa atribuirii de denumiri de străzi aparține în mod exclusiv consiliului local și, prin urmare, calitatea procesuală pasivă în acțiunea în contencios administrativ, prin care reclamantul urmărește atribuirea numelui său unei străzi, aparține consiliului local, ca organ deliberativ prin care se realizează, potrivit art. 23 din Legea nr. 215/2001, autonomia locală în unitatea administrativ-teritorială, investit de lege cu atribuția prin intermediul căreia reclamantul și-ar putea valorifica dreptul pretins a-i fi fost vătămat.

Faptul că Municipiul Piatra Neamț este, potrivit art. 21 din Legea nr. 215/2001, persoană juridică de drept public, cu capacitate deplină nu determină calitatea procesuală pasivă a acestuia în prezenta cauză. În sensul Legii nr. 554/2004, avându-se în vedere definiția dată de art. 2 alin. 1 lit. b) autorității publice - orice organ de stat sau al unității administrativ-teritoriale care acționează, în regim de putere publică, pentru satisfacerea unui interes legitim public - sunt autorități publice și pot avea calitate procesuală pasivă consiliile locale (și primării), calitatea procesuală a acestora fundamentându-se pe recunoașterea capacității de drept administrativ.

În consecință, excepția lipsei calității procesuale pasive a Municipiului Piatra Neamț a fost soluționată în mod corect de către tribunal.

Aceeași concluzie se impune a fi reținută și în privința excepției prematurității capătului de cerere prin care reclamantul a solicitat obligarea pârâților la plata de despăgubiri de 5000 lei pe zi/întârziere. Dreptul reclamantului la despăgubiri pentru întârziere este reglementat, în materia contenciosului administrativ, de art. 24 alin. 2 teza finală din Legea nr. 554/2004 și poate fi valorificat doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească a fost admisă acțiunea în contencios administrativ prin care autoritatea publică a fost obligată să emită un act administrativ sau să efectueze anumite operațiuni administrative, iar termenul de executare nu a fost respectat. În lipsa unei asemenea hotărâri, cererea reclamantului de despăgubiri pentru întârziere este prematură.

În privința capătului principal de cerere, soluționat în fond de tribunal, se reține, încă o dată, că atribuirea numelui reclamantului unei străzi din municipiul Piatra Neamț nu se poate face automat, doar în baza art. 7 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999 câtă vreme acest text dispune că o astfel de atribuire se face „în condițiile legii”, respectiv a art. 36 alin. 5 din Legea nr. 215/2001 și a celor cuprinse în Ordonanța Guvernului nr. 63/2002. Această înseamnă că legiuitorul a investit organul administrativ cu o putere de apreciere în privința atribuirii denumirii unei străzi, singura problemă care se impune a fi verificată fiind aceea a modului de exercitare de către organul administrativ a acestui drept de apreciere, respectiv dacă a fost exercitat în marja legală de apreciere sau dacă a fost exercitat cu exces de putere, în sensul definit prin art. 2 alin. 1 lit. n) din Legea nr. 554/2004 ca fiind „exercitarea dreptului de apreciere al autorităților publice prin încălcarea limitelor competenței prevăzute de lege sau prin încălcarea drepturilor și libertăților cetățenilor”.

În cauză, Consiliul local Piatra Neamț, cu respectarea competenței stabilite prin art. 36 din Legea nr. 215/2001 și art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. nr. 63/2002, a urmat procedura reglementată de Ordonanța Guvernului nr. 63/2002 (întocmirea proiectului de hotărâre prevăzut de art. 3, obținerea avizului obligatoriu al comisiei județene de atribuire constituită conform art. 5). Însă, în ședința din 28.02.2012, un număr 15 consilieri locali, din totalul de 23 consilieri și de 21 de voturi exprimate, au votat împotriva.

Încălcarea limitelor de competență nu poate fi reținută pentru argumentele reținute cu prilejul examinării excepției lipsei calității procesuale pasive a Municipiului Piatra Neamț.

În ceea ce privește cea de-a doua formă în care excesul de putere poate fi exercitat (încălcarea drepturilor și libertăților cetățenilor), se pune problema în ce măsură instanța de contencios administrativ poate ea însăși aprecia dacă Consiliul local al municipiului Piatra

Neamț a stabilit în mod corect un raport de proporționalitate între dreptul reclamantului recunoscut de art. 7 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999 și prerogativa sa legală de a atribui denumirea unei străzi într-o unitate administrativ-teritorială în care, potrivit art. 20 alin. 1 din Legea nr. 215/2001, își exercită autonomia locală (și în care este organizat și funcționează ca autoritate deliberativă a administrației publice locale) definită prin art. 3 din aceeași lege ca fiind „dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în condițiile legii”.

Așadar, dreptul și interesul reclamantului este pus în balanță cu interesul colectivității locale cu privire la denumirea străzilor din unitatea administrativ-teritorială ai cărei locuitori reprezintă colectivitatea locală. În situația dată, având în vedere faptul că denumirea unor străzi își pune amprenta asupra individualității colectivității locale, ținând seama și de incidența principiului majorității (art. 45 alin. 2 și 3 din Legea nr. 215/2001) ca urmare firească a eligibilității mandatelor de consilieri locali, această instanță apreciază că o hotărâre în sensul solicitat de recurentul-reclamant ar reprezenta o substituie totală a acesteia în atribuția Consiliului local al municipiului Piatra Neamț ceea ce ar semnifica o încălcare a principiului separației puterilor în stat. Prin urmare, soluția dată în fond acțiunii se impune a fi, de asemenea menținută.

8. Răspundere delictuală. Asigurare. Subrogarea asigurătorului. Prescripție. Efecte.

Drept civil

Art. 22 din Legea 136/1995; art. 1, 3 și 8 din Decretul 167/1958;
art. 998-999 din Codul civil 1865

Dispozițiile art. 22 din Legea 136/1995 nu consacră în favoarea asigurătorului un drept de sine stătător față de terțul debitor ci, în situația în care despăgubește pe asigurat pentru daunele cauzate de terț, instituie o subrogație legală în favoarea asigurătorului care, în limita indemnizației achitate, se subrogă în drepturile creditorului asigurat, subrogare însă care se supune însă tuturor regulilor aplicabile transmiterii creanței prin subrogare prevăzute de dreptul comun în materie, respectiv art. 1106-1109 din Codul civil. Astfel, prin subrogare, intimata subrogată dobândește toate drepturile creditorului plătit pentru și în limita indemnizației plătite pentru dauna cauzată de persoana vinovată creditorului plătit.

Față de efectele subrogației, asigurătorul poate să se îndrepte împotriva debitorului pentru recuperarea sumei plătite creditorului în drepturile căruia s-a subrogat, în aceleași condiții în care se putea îndrepta chiar creditorul, debitorul putând opune subrogatului toate apărările pe care le putea opune creditorului, inclusiv prescripția dreptului la acțiune.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 109 din 3 decembrie 2013*

Prin sentința civilă 179/COM/20.12.2012 a respins excepția dreptului material la acțiune, invocată de pârâți, a admis în parte, acțiunea formulată de reclamanta, a obligat pârâții să plătească reclamantei suma de 168.074,99 lei, inclusiv T.V.A., reprezentând despăgubiri din asigurare, pentru autotractorul B-46-LBN, reactualizată de la data de 29.05.2007 până la data achitării integrale și suma de 11.239 lei, inclusiv T.V.A., reprezentând despăgubiri din asigurare, pentru semiremorca B-46-HFI, reactualizată de la data de 15.06.2007 până la data achitării integrale, precum și să plătească reclamantei suma de 6.030,10 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Pentru a pronunța această hotărâre instanța de fond a reținut următoarele:

Cu privire la excepția prescripției, a reținut că accidentul care a dus la producerea evenimentului asigurat a avut loc în data de 24.02.2007, întinderea pagubei s-a cunoscut în data de 23 aprilie 2007, iar plată indemnizației de asigurare către asigurat s-a efectuat la 29.05.2007.

În cazurile în care pentru pagubele cauzate este responsabilă o terță persoană, nu are importanță dacă răspunderea terțului are natură delictuală sau contractuală, subrogarea asiguratorului intervine indiferent că asigurarea este obligatorie sau facultativă.

În limitele indemnizației plătite și din momentul plății, în asigurările de bunuri, asiguratorul este subrogat – de drept și fără nicio formalitate - în toate drepturile asiguratului sau beneficiarului asigurării contra celor răspunzători de producerea pagubei.

Asiguratorul își exercită dreptul de regres în nume propriu, ca titular al creanței, iar nu ca reprezentant al asiguratului, așa încât în mod greșit susțin pârâtele că dreptul material la acțiune al asiguratorului s-a născut la data când s-a cunoscut întinderea pagubei sau cel care răspunde de ea, întrucât la acea dată asiguratorul nu deținea nici un drept de creanță, nefiind plătită indemnizația de asigurare (despăgubirea) către asigurat, dreptul său de regres luând naștere abia din momentul plății.

Pe fondul cauzei, în fapt, la data de 24.02.2007, pe DN 7, numitul A.C - soțul, respectiv tatăl pârâților - conducea autoturismul marca MERCEDES, înmatriculat cu nr. RM-05436Z pe direcția Arad-Deva și, la intrarea în localitatea Gurasada, județul Hunedoara, fără să se asigure în mod corespunzător, a inițiat o manevră de depășire a autovehiculului care circula în fața sa, manevră în timpul căreia, aflându-se pe sensul opus, a intrat în coliziune cu autotrenul cu semiremorca (B-46-LBN/B-46-HF1) condus regulamentar de către D.E .

Autoturismul RM-05436Z a luat foc, autotractorul B-46-LBN și semiremorca B-46-HFI au fost grav avariate, iar A.C a decedat la spital datorită leziunilor suferite în urma impactului (așa cum reiese, cu precădere, din referatul întocmit de către I.P.J. Hunedoara - Serviciul cercetări penale din data de 04.05.2007 și din adresa nr. 394.079/30.03.2007).

În baza poliței de asigurare facultativă seria K nr. 013401, conform anexei nr. 1 (cu valabilitate de la 25.10.2006 până la 24.10.2007), și a condițiilor generale contractuale CC.00.00.1 anexă la poliță, reclamanta a achitat contravaloarea despăgubirii convenite din asigurare - 203.917,00 lei către asiguratul S.C. A.L.I S.A., cu O.P. nr. 2272/29.05.2007 + compensare rate datorate, în valoare de 3.298,04 lei = 207.215,04 lei și 13.490,00 lei astfel: 2.729,86 lei, cu O.P. nr. 628/15.06.2007 către S.C. M.I S.R.L., 10.239,40 lei cu O.P. nr. 617/15.06.2007 către S.C. B. I. S.A. și 520,74 lei (prin numerar), conform chitanței seria VLVOO nr. 8695456 către utilizatorul S.C. L. S.R.L., întrucât semiremorca B-46-HFI a putut fi reparată.

Potrivit concluziilor expertului tehnic auto, autotractorul cu semiremorcă marca: IVECO tip AS 440 S 43T/STRALIS/SCHMITZ tip S02, cu nr. de înmatriculare B-46-LBN/B-46-HFI și pentru care s-au întocmit dosarele de daună, sunt cele implicate în evenimentul din data de 24.02.2007.

Reperetele menționate a fi înlocuite și reparate din devizul nr.5881 având data întocmirii 07.09.2006, corespund cu cele menționate în Autorizația de reparație seria ARA nr.070235, eliberată de ag. M. N., la data de 24.02.2007, cu planșele foto întocmite cu ocazia cercetării la fața locului și de inspectorul de daune de la S.C. O. A. S.A. și corespund anexei constatării avariilor la dosarul de daune auto KL/VL/07/1562, în filele I, II și III.

Valoarea autotractorului marca IVECO, cu nr. înmatriculare B-46-LBN, la data producerii evenimentului rutier este de 197.735,28 lei, valoarea reparației pentru a fi adus la parametri inițiali de funcționare, conform Anexei nr.1 la raportul de expertiză, este de: 262.262,24 lei, inclusiv T.V.A., valoarea rămasă (epava) este de 49.433,82 lei, iar valoarea maximă a despăgubirii de 148.301,46 lei, inclusiv T.V.A..

Valoarea totală a reparației semiremorcii B-46-HFI la data producerii evenimentului rutier 24.02.2007, a fost de: 11.239,0 lei, inclusiv T.V.A. Nu a fost luată în calculul

despăgubirii valoarea facturii fiscale nr.2866621/30.04.2007, în valoare de 2.729,86 lei, reprezentând contravaloare autocolant banner folosit la inscripționarea semiremorcii, deoarece nu a fost menționat la constatarea daunelor și din planșele foto prezentate, nu rezultă că prelata avariata era inscripționată.

Însă, expertul tehnic a calculat valoarea rămasă (epava) în procent maxim de 25%, deși conform contractului de asigurare facultativă, la stabilirea valorii epavei se aplică un procent de 15% (valoare care apare și în fișa de evaluare a vehiculului și a despăgubirii din dosarul de daună KC/VL/07/1562-fila 33 dosar). Așadar, valoarea epavei, calculată în procent de 15%, conform contractului, este de 29,660,29 lei, iar valoarea maximă a despăgubirii este de 168.074,99 lei, inclusiv T.V.A. (197.735,28 lei – 29.660,29 lei = 168.074,99 lei).

Potrivit art. 22 din Legea nr.136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, în limitele indemnizației plătite, asigurătorul este subrogat în toate drepturile asiguratului sau ale beneficiarului asigurării contra celor răspunzători de producerea pagubei, cu excepția asigurărilor de persoane.

Că, vinovat de producerea accidentului a fost A.C , soțul pârâtei A.M. și tatăl pârâtelor A. G. și A. E., conform rezoluției Parchetului de pe lângă Judecătoria Deva.

Apărarea pârâtelor că polița de asigurare nu era valabilă, întrucât a fost încheiată la 24.10.2005, cu valabilitate începând cu data de 24.10.2006 nu a fost găsită fondată, instanța reținând opinia expertului tehnic referitoare la eroarea de redactare.

Prin decizia 109/2013 s-a admis apelul, s-a schimbat în tot sentința apelată în sensul că admite excepția prescripției dreptului la acțiune și s-a respins acțiunea ca prescrisă.

Pentru a pronunța această hotărâre instanța de apel a reținut următoarele:

Așa cum corect a reținut și prima instanță, în data de 24.02.2007 autorul apelanților, conducând autoturismul Mercedes RM-054362 a fost implicat într-un eveniment rutier, în urma căruia și-au pierdut viața și a fost avariat autotractorul cu semiremorcă înmatriculate sub nr. B-46-LBN și, respectiv B-46-HFI, proprietatea SC A.L.I SA și utilizate de SC L. SRL.

Cele două vehicule au fost asigurate de intimată așa cum rezultă din polița de asigurare facultativă seria K nr. 013401. Așa cum rezultă din polița de asigurare, prima de asigurare trebuia achitată începând cu 24.10.2006, ultima rată scadentă fiind la 25.07.2007. Așa fiind mențiunea referitoare la data încheierii contractului de asigurare în 24.10.2005 fiind apreciat ca o eroare de redactare a poliței, aceasta cu atât mai mult cu cât părțile contractante nu au contestat valabilitatea contractului de asigurare.

În data de 27.02.2006, reprezentantul utilizatorului înștiințează societatea intimată de producerea riscului asigurat, reprezentantul intimatei deschizând dosarul de daune în baza poliței de asigurare K 013401 și constatând personal avariile suferite de vehiculele asigurate.

Cu privire la evenimentul rutier au fost efectuate cercetări penale în urma cărora s-a constatat că vinovat de producerea accidentului este autorul A.C , Parchetul de pe lângă Judecătoria Deva pronunțând rezoluția de confirmare a propunerii de neîncepere a urmăririi penale a conducătorului auto al autotrenului.

Societatea comercială B. I.SA întocmește un deviz de reparații cu nr. 5881 și care este datat 07.09.2006, în care s-a constatat valoarea pagubei totale de 223.388,44 lei, iar la data de 23.04.2007 este întocmită fișa de evaluare a despăgubirii fiind stabilită la cuantumul de 203.917 lei, pentru autotractor, sumă achitată de către asigurător cu OP 2272/29.05.2007, iar pentru remorcă, suma de 13.490 lei, achitată cu OP 628/15.06.2007 și 617/15.06.2007.

În data de 07.05.2007, reclamanta-intimată a solicitat să i se comunice persoana vinovată de producerea evenimentului rutier, iar prin adresa din 10.05.2007 Parchetul de pe lângă Judecătoria Deva comunica societății de asigurare Rezoluția din 10.05.2007, adresă înregistrată de intimată sub nr. 1378/21.05.2007.

În data de 23.04.2007 este întocmit referatul nr. 1 privind dosarul de daună KC/VL/07/1562/28.02.2007 în care se stabilea suma reprezentând daune cauzate societății asigurate.

Așadar, cu privire la autotractor, în lipsa elementelor de certitudine a devizului datat

06.09.2006, societatea asigurată și asigurătorul au cunoscut valoarea pagubei la 23.04.2007.

În ceea ce privește remorca, prin devizul antecalcul din 20.05.2007 s-a stabilit valoarea pagubei la 11.397,01 lei, dată de la care, având în vedere că nici una din părți nu a contestat acest deviz, instanța reține că asiguratul și asigurătorul a cunoscut valoarea pagubei la această dată.

Așa cum s-a reținut, societatea proprietară a autovehiculelor avariate în accidentul rutier din 24.02.2007 a cunoscut valoarea pagubei, pentru ambele vehicule, la 23.04.2007 și, respectiv 20.05.2007, iar persoana vinovată de săvârșirea faptei păgubitoare, din chiar data producerii evenimentului rutier.

Potrivit art. 998 din Codul civil (1865), orice faptă a omului, care cauzează altuia prejudiciu, obligă pe acela din a cărui greșeală s-a ocazionat, a-l repara, iar potrivit art. 999 din Codul civil, omul este responsabil nu numai de prejudiciul ce a cauzat prin fapta sa, dar și de acela ce a cauzat prin neglijența sau prin imprudența sa.

Având în vedere că societatea proprietară a autovehiculelor implicate în accidentul rutier a fost prejudiciat prin fapta autorului apelanților, aceasta are dreptul de a fi dezdăunat de persoana vinovată de fapta culpabilă și, în cazul decesului acesteia, de succesorii acesteia potrivit regulilor aplicabile la stingerea pasivului succesoral.

Potrivit art. 1 alin. 1 din Decretul 167/1958, dreptul la acțiune, având un obiect patrimonial, se stinge prin prescripție, dacă nu a fost exercitat în termenul stabilit de lege, termenul fiind prevăzut în art. 3 alin. 1, respectiv de 3 ani.

În cauză, fiind incidente dispozițiile referitoare la răspunderea delictuală prevăzută de art. 998-999 Cod Civil (1865), în ceea ce privește momentul de la care curge termenul de prescripție, fiind aplicabile dispozițiile art. 8 alin. 1 din Decretul 167/1958, potrivit cărora prescripția dreptului la acțiune în repararea pagubei pricinuită prin fapta ilicită, începe să curgă de la data când păgubitul a cunoscut sau trebuia să cunoască, atât paguba cât și pe cel care răspunde de ea.

Este important de reținut că, în cauză, persoana păgubită prin fapta delictuală este societatea proprietară a bunurilor avariate și nu societatea de asigurare, persoana păgubită trebuia să cunoască paguba și pe cel ce răspunde de ea, din chiar data producerii evenimentului rutier, actele de cercetare efectuate constituind exercitarea acțiunii publice de către organele cu atribuții de cercetare și urmărire penală și nu de stabilire a persoanei vinovate, în sensul legii civile, sau a întinderii pagubei.

Chiar și în situația în care s-ar admite că societatea păgubită ar fi fost ținută de rezultatul cercetărilor, aceasta trebuia să cunoască paguba și pe cel ce răspunde de aceasta, cel târziu la data de 10.05.2007, data de la care avea deschis dreptul la acțiune împotriva celui vinovat de producerea pagubei, acțiune pe care o putea exercita în tot termenul de prescripție, până la 10.05.2010.

Așa cum s-a reținut, societatea reclamantă, considerându-se obligată față de societatea păgubită în temeiul raporturilor contractuale întemeiate pe un contract de asigurare facultativă încheiate cu creditorul, a achitat societății pârâte contravaloarea pagubei cauzate prin fapta autorului apelanților, cu titlu de indemnizație.

Potrivit art. 22 alin. 1 din Legea 136/1995 (2007), în limitele indemnizației plătite, asigurătorul este subrogat în toate drepturile asiguratului sau ale beneficiarului asigurării contra celor răspunzători de producerea pagubei, cu excepția asigurărilor de persoane, iar în cazul în care în vigoare era o asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse prin accidente de autovehicule și împotriva asigurătorului de răspundere civilă, în limitele obligației acestuia, conform art. 54 alin. 2 și 3.

Așadar, dispozițiile art. 22 din legea menționată nu consacră în favoarea asiguratorului un drept de sine stătător față de terțul debitor ci, în situația în care despăgubește pe asigurat pentru daunele cauzate de un terț, instituie o subrogație legală în favoarea asiguratorului care, în limita indemnizației achitate, se subrogă în drepturile creditorului asigurat, subrogare care se supune însă tuturor regulilor aplicabile transmiterii creanței prin

subrogare prevăzute de dreptul comun în materie, respectiv art. 1106-1109 din Codul civil.

Având în vedere aplicarea principiilor din dreptul comun referitoare la acest mod de transmitere a obligației, *intimata subrogată dobândește toate drepturile creditorului plătit* pentru și în limita indemnizației plătite pentru dauna cauzată de persoana vinovată creditorului plătit.

Față de efectele subrogației, asiguratorul poate să se îndrepte împotriva debitorului pentru recuperarea sumei plătita creditorului în drepturile căruia s-a subrogat, *în aceleași condiții în care se putea îndrepta chiar creditorul*, debitorul putând opune subrogatului toate apărările pe care le putea opune creditorului, inclusiv prescripția dreptului la acțiune.

Constatând că dreptul la acțiune al creditorului în drepturile căruia s-a subrogat intimata s-a născut, cel mai târziu la 10.05.2007, intimata putea exercita drepturile sale dobândite în temeiul subrogării până la 10.05.2010, acțiunea formulată la 25.05.2010 fiind exercitată după împlinirea prescripției extinctive, dată de la care dreptul intimatului s-a stins potrivit art. 1 din Decretul 167/1958.

Chiar dacă s-ar reține, în lipsa unei dispoziții legale în acest sens așa cum s-a arătat, că față de subrogat ar trebui să se analizeze condițiile răspunderii delictuale, intimata trebuia să cunoască paguba și pe cel vinovat la data de 20.05.2007, dată în raport cu care dreptul la acțiune al asiguratorului este prescris.

Instanța de apel nu găsește nici un temei pentru a valida teza intimatului cu privire la curgerea termenului de prescripție de la data plății, însă reține că de la această dată a avut loc doar transmiterea creanței prin subrogație și nu că de la această dată ar curge un nou termen de prescripție distinct pentru asiguratorul subrogat.

A admite o astfel de teză ar avea consecință ca, prin subrogări succesive realizate înaintea împlinirii termenului de prescripție pentru creditorul inițial și cei subrogați, termenul de prescripție, deși în favoarea debitorului, să nu se îplinească niciodată, ceea ce este evident contrar scopului dispozițiilor legale referitoare la prescripție, o astfel de teză ar duce la eludarea normei legale referitoare la prescripția extintivă.

Constatând că în cauză a operat prescripția extintivă, instanța, în temeiul art. 296 din Codul de procedură civilă, va admite apelul sub acest aspect și va respinge acțiunea ca prescrisă, fiind dispensată de a analiza celelalte motive de apel.

9. Excepție de nelegalitate act administrativ. Competența de soluționare a excepției după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă.

Drept administrativ. Contencios administrativ. Excepție de nelegalitate.

Legea 554/2004, legea 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

Potrivit dispozițiilor Legii 76/2012, care a intrat în vigoare la data de 15.02.2013, coroborate cu dispozițiile art. 4 alin. 2 din legea 554/2004, de la această dată, instanța investită cu fondul cauzei are și competența de a soluționa excepția de nelegalitate a unui act administrativ de care depinde soluționarea litigiului de fond.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Sentința civilă nr. 35 din 5 decembrie 2013*

Prin cererea formulată la termenul de judecată din 18.03.2013, adresată Judecătorei Bicaz, în dosarul nr. 202/188/2013, reclamanta Z. Z. a invocat excepția de nelegalitate a Certificatului pentru atestarea posesiei sub nume de proprietar nr. 60004/24.09.2010, eliberat pe numele A. D.

Prin Încheierea din 16.04.2013, pronunțată de Judecătoria Bicăz s-a dispus suspendarea judecării cauzei până la soluționarea irevocabilă a excepției de nelegalitate act administrativ, fiind înaintat dosarul Tribunalului Neamț - Secția de contencios administrativ și fiscal.

Pentru a pronunța această sentință, judecătoria a reținut că este investită cu o cerere de constatare a nulității unui contract de vânzare cumpărare, că Certificatul pentru atestarea posesiei sub nume de proprietar nr. 60004/24.09.2010 a stat la baza încheierii contractului respectiv, iar în condițiile în care reclamanta a invocat excepția de nelegalitate a Certificatului, devin incidente dispozițiile art. 4 din legea 554/2004, care impun ca instanța de contencios administrativ să se pronunțe asupra excepției.

Dosarul a fost înregistrat la Tribunalul Neamț - Secția a II –a civilă și de contencios administrativ la data de 29.05.2013, această instanță considerând, la rândul ei, că nu este competentă să se pronunțe asupra excepției de nelegalitate, în considerarea următoarelor argumente:

Potrivit art.4 alin.1 din Legea nr. 554/2004, legalitatea unui act administrativ cu caracter individual, indiferent de data emiterii acestuia, poate fi cercetată oricând în cadrul unui proces, pe cale de excepție, din oficiu sau la cererea părții interesate iar potrivit aliniatului 2, instanța investită cu fondul litigiului și în fața căreia a fost invocată excepția de nelegalitate, constatând că de actul administrativ cu caracter individual depinde soluționarea litigiului pe fond, este competentă să se pronunțe asupra excepției, fie printr-o încheiere interlocutorie, fie prin hotărârea pe care o va pronunța în cauză. În situația în care instanța se pronunță asupra excepției de nelegalitate prin încheiere interlocutorie, aceasta poate fi atacată odată cu fondul.

Cum la data sesizării tribunalului cu excepția de nelegalitate competența de soluționare a acestei excepții aparține instanței investită cu fondul litigiului și cum fondul litigiului face obiectul dosarului înregistrat pe rolul Judecătoriei Bicăz, s-a declinat competența în favoarea acestei instanțe.

În consecință, constatându-se ivit conflictul de competență, s-a înaintat dosarul Curții de Apel Bacău pentru soluționarea conflictului.

Astfel investită cu soluționarea conflictului negativ de competență, curtea constată că față de obiectul cererii de chemare în judecată și de dispozițiile legale incidente, instanța competentă material pentru soluționarea cauzei de față este judecătoria.

Se are în vedere că la data la care s-a invocat excepția de nelegalitate a actului administrativ, respectiv la data de 18.03.2013, art. 4 alin.2 din legea 554/2004 prevedea următoarele: *„Instanța investită cu fondul litigiului și în fața căreia a fost invocată excepția de nelegalitate, constatând că de actul administrativ cu caracter individual depinde soluționarea litigiului pe fond, este competentă să se pronunțe asupra excepției, fie printr-o încheiere interlocutorie, fie prin hotărârea pe care o va pronunța în cauză. În situația în care instanța se pronunță asupra excepției de nelegalitate prin încheiere interlocutorie, aceasta poate fi atacată odată cu fondul.”*

Alineatul 2 al art. 4 din Legea 554/2004 a fost introdus prin Legea 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă și modifică norma de competență care prevedea anterior că asupra excepției de nelegalitate se pronunță instanțe de contencios administrativ.

Cum legea 76/2012 a intrat în vigoare la data de 15.02.2013, de la această dată instanța investită cu fondul cauzei are și competența de a soluționa excepția de nelegalitate a unui act administrativ de care depinde soluționarea litigiului de fond. Relevant este, așadar, momentul la care s-a invocat excepția de nelegalitate și nu data la care a fost inițiat dosarul de fond.

Nu se poate reține o situație de ultraactivitate a legii vechi (respectiv a art. 4 alin.1 în forma anterioară a legii 554/2004), întrucât excepția de nelegalitate nu este o veritabilă excepție procedurală, având mai curând caracterul unei apărări de fond, iar legiuitorul a stabilit modalitatea în care se poate fructifica această apărare, respectiv printr-o hotărâre

anterioară soluționării fondului, prin care se statuează asupra legalității unui act administrativ de care depinde soluția pe fond. Dacă anterior Legii 76/2012 asupra excepției de nelegalitate se putea pronunța numai instanța de contencios administrativ, după data de 15.02.2013 instanța investită cu fondul cauzei are și competența de a soluționa excepția de nelegalitate a unui act administrativ.

Pe cale de consecință, în considerarea dispozițiilor art. 22 alin.5 Cod procedură civilă, curtea a stabilit competența de soluționare a prezentei cauze în favoarea Judecătoriei Bicz, căreia i-a fost înaintat dosarul.